

Naslov — Address
NOVA DOBA
6233 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
(Tel. HEnderson 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO AMERISKE BRATSKE ZVEZE — OFFICIAL ORGAN OF THE AMERICAN FRATERNAL UNION

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of March 3rd, 1870. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

NO. 28. — ŠT. 28.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, JULY 14 — SREDA, 14. JULIJA, 1943

VOLUME XIX. — LETNIK XIX.

SPOŠNI TEDENSKI PREGLED

VOJNA NA RAZMAHU

Pretekli teden se je vojna aktivnost zelo razmahnila. Prej omejena večinoma na letalske napade in razne manjše spopade, se je nenadoma razplamela v strahotni veličini. Na osrednji ruski fronti so Nemci pričeli z veliko ofenzivo. Nekaj dni zatem so ameriške, britiske in kanadske čete udrele v Sicilijo. Skoraj istočasno so ameriške in avstralske bojne sile pričele z omejeno, toda uspešno ofenzivo na južnem Pacifiku. Vse kaže, da zaveznički nastopajo po enotnem načrtu in v popolnem soglasju. Posebno se to vidi v Evropi. Ko so se Nemci z vso silo zagrizili v rusko fronto, so jim zaveznički zakurili na jugu, v Siciliji.

VPAD V SICILIVO

V zgodnjih jutranjih urah 10. julija so se ameriške, britanske in kanadske čete izkrcale na raznih točkah jugovzhodne Sicilije. Ves teden pred invazijo so sicilijanske obrambne načrte mehčale letalske bombe zaveznikov. Napad je bil izvršen s sodelovanjem pomorske in letalske sile in prvi objekti bili zavzeti z zelo malimi izgubami za zavezničke. Da je bil izvršen z veliko silo, svedeči, da je v istem sočasničku okrog dva tisoč zavezničkih ladij vseh tipov. Do dne danega so zaveznički zavzeli vrhovnega poveljnika generala Eisenhowerja razvija povoljno.

RUSKA FRONTA

V Rusiji so Nemci z veliko silo napadli na približno 165 milijonov fronti med Kurskom in Moskovom, toda nikjer niso upognili ruske čete. Kako boji so se vršili na tej fronti, je razvidno iz ruskih pojav, da so Nemci v šestih dneh izgubili nad 2500 tankov, od 1000 letal in okrog 50,000 vojakov. V začetku tega tedna so ne samo vse nemške napade vzdržali ali odbili, ampak na nekaterih točkah prešli v ofenzivo.

BOJI NA PACIFIKU

Avstralske bojne sile podvzeli na južnem Pacifiku pred dobrodruženjem, se dosedaj ugodno razvija. Zaveznički so zavzeli nekaj otokov in nekaj posameznih japonskih otoških polotokov in unicili ali poškodili nevadino veliko število japonskih letal in ladij. Ameriški so v teh bojih izgubili samo križarko in tudi druge nevadino manjše od japonskih.

PÖCITNICE KONGRESA

Zvezni kongres, ki je skoraj prestano zboroval od septembra 1939, ko je vzplamela vojno v Evropi, si je letos 9. julija nekaj tednov počitnic. Poševajalcji se nameravajo vrati v Washington 14. septembra. Zadnje čase je bilo precej pogled na kongresom in administracijo, včasih je zmagala stran, včasih druga, marsikratno, problem pa je bil rešen promisno. Kongresnikom se želel nekaj tudi kak vlasti, tudi v svojih volilcev.

ZNAČILEN UVODNIK O RUSIJI

Newyorski dnevnik "The New York Times," eden največjih, če ne največji dnevnik v Zedinjenih državah, izhaja dnevno na več kot 40 straneh in v nakladi od 700,000 do enega milijona. Vsebinata takega velikega časopisa je seveda mnogovrstna, tako, da vsak čitalnik lahko pride na svoj račun. Smernica lista, ki se izraža na uredniški strani, pa je prej konservativna kot radikalna. Zato je toliko bolj značilen uvodnik "Our friends the Russian," ki je bil priobčen v tem listu na prvem mestu uredniške strani dne 22. junija, in ki ga v naslednjem podajamo v prostem prevodu:

"Kadar Američani mislijo na Rusijo, kar moramo vsi ob prilikih druge obletnice Hitlerjevega napada, ima mogoče v mislih vlado, ekonomski sistem ali pa mnogo milijonov ljudstva. Vlada in ekonomski sistem, ako ju smatramo za nepretrgana, sta starata 26 let. Njima je treba dati kredit za materialno moč, ustvarjeno, zbrano in efektivno rabljeno, da je ustavila nacijske armade na vzhodu in jim povzročila silne izgube, opisane v sinočnem poročilu o dveletnih bojih. V tej junaški borbi je tudi Rusija imela velike izgube. Zaradi njih je upravičena apelirati, kakor je ponovno aperirala, za čimvečjo brzino od naše strani z upanjem uspeha v odpriju druge fronte na kontinentu Evrope.

"Mi vemo, da se sistemi in vlade razvijajo in izpreminjajo. Za njima pa je vedno ljudstvo. V ruskem primeru več kot večina, ki se jo more preprosto imenovati rusko po narodnosti, pa tudi kakih 40 narodnih manjšin, ki so kot take pripoznane od sovjetske vlade same. Ljudstvo je starejše kot katera koli politična ali ekonomska ideja. Ljudske kulturne posebnosti vztrajajo preko mnogih različnih režimov. Sovjetska vlada je opravila čudovito delo, ko je naučila ta ljudstva čitati, in iz tega smemo sklepiti, da jim je s tem dala večjo zavest njihove osebne vrednosti in dobrostanstva, kot so jo imela pod carizmom. V nekem pomenu je to novo. V nekem drugem pomenu pa je bilo to le sproščenje lastnosti in zmožnosti, ki so vedno obstajale v ljudstvu. Daneski Rusi so bližnji sorodniki tistih Rusov, ki so vrgli nazaj Napoleonove armade.

"Danes jim dajemo čast za njihovo zaupanje in korajžo, ki sta jih podpirali, in lahko tudi rečemo, ki sta podpirali tudi nas v teku dveh let strahotne vojne. Nam ni treba verjeti, da sta Rusom to zaupanje dala izključno Lenin in Stalin, toda mi moramo reči, da ga ta dva moža nista ubila. Veliko upanje in velika energija sta prišla iz ruskih step. Može in žene, ki so stali trdno pri Stalingradu, dokler ni bila uničena načinska armada, tisti, ki so stali trdno v Sebastopolu in so rajši posvetili rusko zemljo svojimi mrtvimi telesi kot pa bi se bili podali živi, so dokazali, da niso in ne morejo postati sužnji.

"Po daljšem času mora vlada prevzeti karakter svojega ljudstva. Moč prihaja iz zemlje. Mnogi verujemo, da vidimo to dogajati se dan za dan v Rusiji. Prizor ne pušča prostora za pomisleke. Mi hočemo biti prijatelji v vojni in miru s takim ljudstvom. Mi moramo biti v bomo prijatelji."

Pet in štirideset let doživljamo

Dne 18. julija doživi naša Ameriška bratska zveza pet in štirideset let svojega življenja med ameriškimi Slovenci. To je malo manj kot pol stoletja.

Možje, kateri so ustanovili Jugoslovansko katoliško jednoto, so imeli za to tehtne, važne in upravičljive vzroke. Iz teh nastalih vzrokov so se rodili nameni in načrti, ki so bili bratski in človekoljubni, privlačni in zadostni, da so bili zadovoljivi za precešnjo število slovenskih delavcev, odnosno rudarjev na železni tleh države Minnesota.

V zavesti in čutenju naših pionirjev se je pojavil duševni preporod, ki je z bolj bistrim očesom gledal na meje bratstva, kadar je nesreča udarila med naseljence, ki so bili prepričeni kruti usodi in svojelastni samopomoči.

Takrat se je podčrtilalo in naglaševalo od ust do ust: VSI ZA ENEGA, EDEN za vse! — Slovenski naseljenec je bil prepričen usodnim besedam: POMAGAJ SI SAM!

In še nekaj! Med ustanovitelji so bili tudi posamezniki, ki so bili globoko in narodno zavedni, ki so si z jasnovidnimi smernicami zamišljali boljšo in lepo božočnost za svojo rodno zemljo, iz katere so prišli v Ameriko. Krstili so to zemljo za Jugoslavijo, dočakali rojstvo iste, kakor tudi porazno zasluženje iste, če ne celo smrt.

Pojav nove bratske organizacije je imel dosti odmeva preko širine Amerike, toda ne dosti izrazitega čtenja do tiste samozavesti, ki daje vsakemu narodu svoje ime. Bili so Slovenci, ime organizacije pa je bilo jugoslovansko. Vse to primerjanje ni našlo dosti zrelih mož, ki bi razumeli jugoslovanstvo v daljni Ameriki. Kdo bi jih zameril, ko imamo danes pred seboj očividno povezstvico, ki se je zavrsila v rodni Jugoslaviji.

Organizacija je živila ter doživila ta mesec pet in štirideset let. Po velikosti je tretja največja slovenska podpora organizacija, čeprav je bila ustanovljena kot druga najstarejša slovenska bratska organizacija.

Prva leta so bila polna preiskušenja. Bratstvo se je moralno izkristilizirati, izčistiti in utrditi za poznejše čase. Sintentalnemu bratstvu, ki je imelo opravka s številkami in dolarji, je bilo potreba dodati ravnotežje, s katerim se je potem držalo v sorazmernih tokih številke in dolarje.

Danes je vse to zapadeno na naših pravilih ter državnih zakonih.

Ob pet in štirideset-letnici smo lahko hvaležni našim ustanoviteljem in pionirjem, ki so pričeli z organizacijo. Hvaležni smo lahko tudi drugim, ki so jo v poznejših letih vodili in pripeljali med nas, kateri smo danes njeni člani. Naša dolžnost pa je, da jo vodimo med našo mladino, ki jo bo prevzela od nas.

Danes je naša Ameriška bratska zveza prilagodila svoje ime in svoje poslovanje tako, da ima na stežaj odprta vrata za vse mlade Amerikanke, posebno pa za one, ki so slovenskega rodu. Bomo li uspeli? To je odvisno od našega dela, če bomo imeli dovolj zrelih mož, ki bodo znali povedati našo ceno.

Ameriška bratska zveza je last vsega članstva, ki potom demokratičnega in svobodnega izbiranja voli društvene uradnike vsako leto, a vsaka štiri leta izvoli glavne odbornike in glavni porotni odbor. Vsak član ima enake pravice in enake dolžnosti. To je demokracija, katero moramo obdržati za vsako ceno.

Ob 45-letnici izrecimo toplo zahvalo vsem onim ustanovnikom in pionirjem, katere krije že svobodna ameriška gruda. Enako zahvalo in hvaležnost izrecimo tudi živečim ustanovnikom in pionirjem, ki danes s ponosom glejajo na dolgoletno delo, katerega so doprinšali za našo podporno organizacijo.

Izraz in duh bratstva, ki je vodil naša ustanovnike k organiziranju naše Zveze, mora ostati tudi med nami, ako hočemo nadaljevati započeto delo. Še več! Ta izraz in duh bratstva moramo zanesiti med našo mladino, da bo osvojila 45-letnico udejstvovanje naših slovenskih naseljenjev, ki so iz jasnovidnih razgledov videli razvoj bratske samopomoči v medsebojnem zaupanju, volji in delu.

Ameriška bratska zveza je naša dnevnega zaščita, naša dobra mati, če jo cenimo in spoštujemo. Ob 45. letu se zamislimo v njeni preteklost, pa bomo videli, koliko dobrega, bratskega in hvaležnega dela je storila za vse one, kateri so se morali spojiti s trpkim izrekom: Pomagaj si sam!

Janko N. Rogelj, gl. predsednik ABZ.

VRTOVI ZMAGE

V juliju je čas za posejati jesensko oziroma zimsko solato endivijo. Seme se more posejati na primeroma majhno gredico in na gosto in čez nekaj tednov se nekaj odrasle rastline razsade bolj na redko na primerne gredice. V to svetu se lahko porabijo gredice, od koder je bila odstranjena zgodnjazelenjava, kot solata, redkvica in grah.

Take izpraznjene gredice se lahko porabijo tudi za posejati jesenske in zimske redkve, repe in podzemeljske kolerabe, ki se ponekod imenuje kavlj, v angleščini pa rutabaga. Tudi navadna ali nadzemeljska koleraba navadno še da primeren pridelek, ako se jo poseje v juliju. Isto velja za zgodnjizniki fižol, ki naj bi se sadil v razdobju dveh ali treh tednov.

Med vrtne zelenjave, ki jih je poleg solate in redkvicami najlaže pridelovati skoraj na vsem vrtu, nedvomno spada na vrednost lastnosti in zmožnosti, ki so načinska armada, tisti, ki so stali trdno v Sebastopolu in so rajši posvetili rusko zemljo svojimi mrtvimi telesi kot pa bi se bili podali živi, so dokazali, da niso in ne morejo postati sužnji.

"Po daljšem času mora vlada prevzeti karakter svojega ljudstva. Moč prihaja iz zemlje. Mnogi verujemo, da vidimo to dogajati se dan za dan v Rusiji. Prizor ne pušča prostora za pomisleke. Mi hočemo biti prijatelji v vojni in miru s takim ljudstvom. Mi moramo biti v bomo prijatelji."

Potek kampanje

Zmagovalci:

Društvo št. 21, Denver, Colo.; društvo št. 114, Ely, Minnesota; društvo št. 2, Ely, Minnesota.

Društva z desetimi točkami ali več: Društvo št. 70, Chicago, Ill., 34 točk; št. 225, Milwaukee, Wis., 34; št. 28, Kemmerer, Wyo., 28; št. 190, Butte, Mont., 23; št. 66, Joliet, Ill., 22; št. 55, Uniontown, Pa., 21½; št. 37, Cleveland, Ohio, 20½; št. 101, Walsenburg, Colo., 19; št. 132, Euclid, Ohio, 18½; št. 43, East Helena, Mont., 15½; št. 84, Trinidad, Colo., 15; št. 229, Struthers, Ohio, 14; št. 1, Ely, Minnesota, 13½; št. 44, Barberton, Ohio, 12; št. 88, Roundup, Mont., 12; št. 140, Morley, Colo., 12; št. 57, Export, Pa., 11½; št. 120, Ely, Minn., 11; št. 170, Chicago, Ill., 11; št. 21, Denver, Colo., 10; št. 30, Chisholm, Minn., 10; in št. 40, Claridge, Pa., 10 točk.

Skupno imamo zdaj 22 društva,

ki imajo po deset ali več točk. Ali ste zapazili, da je v tem poročilu omenjeno društvo št. 21 dvakrat? Prvič je društvo med zmagovalci naše kampanje ob 45-letnici Ameriške bratske kardinala.

(Dalje na 8. strani)

SEZONSKI NASVETI

Zdravstvene avtoritete pripomorejo v poletnem času uživanje primernih doz soli. To prepreči oslabost in utrujenost in je posebno važno za delavce, ki se pri svojem delu močno potuje.

S potenjem odhajajo sol iz krvi in to sol je treba nadomestiti. V mnogih tovarnah so dandanes delavcem na razpolago posebne solne tablete v tovrstvu. Iсти učinek se doseže tudi na način, da se nekaj navadne kuhinjske soli raztopi v pitni vodi.

Cistilnicam oblek mnogokrat primanjkuje delavcev in vsled tega mnogi ljudje čistijo svoje obleke doma. Pri takem čiščenju naj se upoštevajo sledeča navodila: rabi naj se nevnetljive in neeksplozivne tekočine; čiščenje naj se vrši na prostem, kjer je dovolj sape, da odnaša pline; očiščene obleke naj se sušijo na prostem; otrok naj se ne pušča zraven; roke naj bodo zaščitene pred tekočino za čiščenje.

V teh resnih časih je bolj kot kdaj potrebno, da se čuvamo bolezni in poškodb. Priporočljivo je piti dosti vode, toda ne zelo mrzle vode ali drugih premrzlih pijač; posebno, če

(Dalje na 4. strani)

POROČILA O ZADEVAH JUGOSLAVIJE

Časniška agencija Overseas News Agency v New Yorku nam je dostavila sledeča poročila, tikajčiča se zadev Jugoslavije:

Poročila švedskega časopisa trde, da Nemci stremi za tem, da uničijo in zatrejo Slovence kot narod; isto dejajo Italijani in Madžari. Slovencem grozijo poguba klub temu, da kontrolirajo slovenski gerilci nekatere predele ozemlja.

V Sydsve-ns

Nekaj statistike ob 45. obletnici A. B. Z.

Zbral Anton Zbašnik, glavni tajnik

Ameriška bratska zveza je bila ustanovljena dne 18. julija 1898 v Elyu, Minnesota, pod imenom "Jugoslovanska katoliška jednota." Pod sedanjim imenom posluje od 1. januarja 1941.

Od svoje ustanovitve pa do danes je imela Zveza 16 konvencij. Prva ali ustanovna konvencija se je vršila leta 1898 v Elyu, Minnesota; druga konvencija se je vršila leta 1899 istotam; tretja konvencija se je vršila leta 1900 istotam; 4. konvencija se je vršila leta 1901 v Calumetu, Michigan; 5. konvencija se je vršila leta 1903 v Omaha, Nebraska; 6. konvencija se je vršila leta 1905 v Clevelandu, Ohio; 7. konvencija se je vršila leta 1907 v La Salleu, Illinois; 8. konvencija se je vršila leta 1910 v Denverju, Colorado; 9. konvencija se je vršila leta 1913 v Pittsburghu, Pennsylvania; 10. konvencija se je vršila leta 1916 v Evelethu, Minnesota; 11. konvencija se je vršila leta 1920 v Chicagu, Ill.; 12. konvencija se je vršila leta 1924 v Lorainu, Ohio; 13. konvencija se je vršila leta 1928 v Elyju, Minnesota; 14. konvencija se je vršila leta 1932 v Indianapolisu, Indiana; 15. konvencija se je vršila leta 1936 v Clevelandu, Ohio; 16. konvencija se je vršila leta 1940 v Waukeganu, Illinois.

Mladinski oddelek Zvezе je imel štiri konvencije, in sicer leta 1935, 1937, 1939 in 1941. Vse štiri so se vršile v Elyju, Minnesota.

ODRASLIH ČLANOV JE ZVEZA ŠTELA:

Leta 1898, 400; leta 1903, 2,400; leta 1908, 6,919; leta 1913, 8,936; leta 1918, 7,844; leta 1923, 8,901; leta 1928, 12,841; leta 1933, 12,327; leta 1938, 14,237; leta 1943, 16,320.

MLADINSKIH ČLANOV JE ZVEZA ŠTELA:

Leta 1914, 590; leta 1918, 2,623; leta 1923, 4,008; leta 1928, 7,008; leta 1933, 5,782; leta 1938, 8,623; leta 1943, 9,168.

MLADINSKIH IN ODRASLIH ČLANOV JE ZVEZA ŠTELA:

Leta 1918, 10,467; leta 1923, 12,909; leta 1928, 19,849; leta 1933, 18,109; leta 1938, 22,860; leta 1943, 25,488.

PREMOŽENJE:

Leta 1898, ni podatkov; leta 1903, \$3,035.93; leta 1908, \$24,686.67; leta 1913, \$115,531.70; leta 1918, \$291,638.03; leta 1923, \$585,259.07; leta 1928, \$1,084,920.24; leta 1933, \$1,724,246.05; leta 1938, \$2,255,360.84; leta 1943, \$3,185,791.93.

Od svoje ustanovitve pa do 30. junija 1943 je ABZ izplačala \$6,909,508.34 v raznih podporah in smrtninah.

Zveza ima 178 podrejenih društev in poslovno dovoljenje v 18. državah.

Od ustanovitve pa do 31. decembra 1924 je bil zvezino glasilo znani slovenski dnevnik "Glas Naroda," od 1. januarja 1925 naprej pa izdaja svoje lastno glasilo—Novo Dobo.

Mladinski oddelek je bil ustanovljen od 9. redne konvencije, ki se je vršila leta 1913 v Pittsburghu. Na isti konvenciji je bil tudi ustanovljen centralni bolniški oddelek.

Članske certifikate z neizgubljivimi pravicami je adoptirala 14. konvencija v Indianapolisu, Indiana.

Zgradbo lastnega uradnega doma je avtorizirala 14. konvencija v Indianapolisu, Indiana. Hiša je last mladinskega oddeleka in stane \$22,000.00.

Glavnih predsednikov je Zveza imela 10. Ti so: Josip Agnich, John Habjan, Mihail Zunich, Frank Medoš, John Germ, Mihail Rovanšek, Rudolf Perdan, Anton Zbašnik, Paul Bartel in Janko N. Rogelj. Trikrat je bil izvoljen za glavnega predsednika John Habjan; po dvakrat so bili izvoljeni Josip Agnich, John Germ, Anton Zbašnik in Paul Bartel.

Glavnih tajnikov je Zveza imela 5. Ti so: Ivan Govž, Josip Agnich, George L. Brozich, Joseph Pishler in Anton Zbašnik. Po štirikrat sta bila izvoljena glavnim tajnikom George L. Brozich in Joseph Pishler; po trikrat Josip Agnich in Anton Zbašnik, dvakrat je bil izvoljen glavnim tajnikom Ivan Govž.

Glavnih blagajnikov je Zveza imela 4. Ti so: Math Agnich, Ivan Govž, George L. Brozich, in Louis Champa. Math Agnich je bil izvoljen dvakrat, Ivan Govž sedemkrat, George L. Brozich dvakrat in Louis Champa štirikrat.

Vrhovnih zdravnikov je imela Zveza ves čas samo tri; ti so: Dr. Martin Ivec, dr. Joseph Grahek in dr. F. J. Arch.

Ameriška bratska zveza je danes tretja največja slovenska bratska podpora organizacija v Ameriki.

Ob njeni 45. obletnici ji kličem: Živila še na mnoga leta!

Anton Zbašnik

Proslava 45-letnice

Naše društvo Sv. Jožeta, št. 21 ABZ, v Denverju, Colo., je že pred časom sklenilo, da proslavi 45-letnico ustanovitve ABZ na dan 18. julija 1943, to je ravno na dan 45-letnice. In sicer je sklenjeno, da se bo omenjenega dne vršil piknik na vrtu Doma slovenskih društev. Piknik se bo pričel ob eni uri popoldne. Po osmih urah zvečer bodo imeli plesalci priliko, da se zavrtijo, bodisi v dvorani, bodisi na vrtu.

Odbor bo poskrbel, da bodo posetniki piknika kar najbolje postreženi in upamo, da ne bo nikomur žal, ki se bo prireditve udeležil. V prvi vrsti je seveda vabljeno članstvo našega društva, da se prireditve udeleži.

Potrudimo se vsi po naših najboljših močeh, da napravimo našo Ameriško bratsko zvezo še večjo in boljšo bratsko organizacijo.

Mi uživamo splošni ugled za pošteto in pravično poslovanje, kar je za nas velike vrednosti. V svrhu nadaljnje rasti in razvoja organizacije sta potrebna vsi drugi dobre zabave željni odkritosrčno zanimanje in so-

Canadski Jugosloveni pozdravljajo Ujedinjeni odbor ameriških Srbov, Hrvatov in Slovencev

Ujedinjeni odbor ameriških Srbov, Hrvatov in Slovencev je prejel od kanadskih Srbov, Hrvatov in Slovencev sledeči pozdrav:

Ujedinjenemu odboru ameriških Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Dragi bratje:

V imenu organizacije Saveza Kanadskih Hrvata, Saveza Kanadskih Srba in Zveze kanadskih Slovencev, mi, podpisani, prisrčno pozdravljamo ustanovitev Ujedinjenega odbora ameriških Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V teh dneh, ko se borba med silami fašizma in silami demokracije približuje svojim najboljšim in najusodnejšim momentom, in ko si prizadeva fašistična propaganda z vsemi svojimi močmi, da razdrovi in razbije edinstvo demokratičnih sil, katera propaganda je izredno aktivna med Srbi, Hrvati in Slovenci, boljše in potrebnje stvari, karor da ste ustanovili Ujedinjeni odbor ameriških Hrvatov, Srbov in Slovencev, niste mogli storiti. Ta vaš korak pomenja novo dobo v življenju in borbi ameriških Hrvatov, Srbov in Slovencev ter je neprecenljive važnosti in koristi za splošno ameriško demokratsko življenje in za borbo proti sovražnikom človečanstva.

Ta vaš korak pomeni težak udarec sovražnikom skupnega življenja treh bratskih narodov in ujedinjeni, novi Jugoslavija, kakor tudi sovražnikom sloge in edinstva med nami na ameriškem kontinentu. Ta korak je tudi najboljša doslednost edinstva junaških Srbov, Hrvatov in Slovencev v Narodni osvobodilni vojski Jugoslavije ter pomenu zaščite in zaščite naših človečanstva.

"Naj na kratko omenim, kako se mi je posrečilo, da sem zavedel njihova imena in odkod so doma.

"Vencel Batič, sin slovenskih staršev, je prišel v Slovenski dom in mi pravi:

"Veš, Škerjanc, kaj se mi je danes pripetilo? Po končanem delu sem šel na sprehod okoli 'kempa', v kateri se nahajajo tisti Italijani, in, ko takod hodim ob žični ograji, je eden 'Italijan' stal na drugi strani ograje in me je nagovoril po slovensko: 'Daj mi cigaret.' Jaz mu odgovorim tudi po slovensko: 'Nimam'—on me pa ves vesel vpraša: 'Kaj si ti Slovenec?'

"Odgovorim mu, da sem. Rogen sem bil tukaj v Indianapolisu, ampak slovensko sem se naučil od očeta in matere. Potem sem pa jaz njega vprašal, kako je to, da zna on slovensko, ko je Italijan. Pojasnil mi je, da je Slovenec, doma od Gorice in da je še več Slovenec v tem taborišču.

"Batič je potem poizvedel za njihova imena in naslove. Hvala lepa temu fantu, ki se je potrudil.

V imenu Saveza Kanadskih Srba, Nacionalni tajnik: Edo Jardas.

V imenu Saveza Kanadskih Srba, Nacionalni tajnik: Mak-sim Bješić.

V imenu Zveze kanadskih Slovencev, Nacionalni tajnik: Rajmund Marvin.

V Toronto, 28. junija, 1943.

Začasni naslov Ujedinjenega odbora ameriških Hrvatov, Srbov in Slovencev je:

Louis Adamič, Milford, New Jersey.

Tajniki tega odbora so:

Petar Radić,
Mirko Marković,
Janko N. Rogelj.

POROČILA O ZADEVAH JUGOSLAVIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

kognega vojvode Aoste in princenije Helene Francoske, je v Zedinjenih državah znan kot dirkač na motornih čolnih; bil je tukaj na dirkah leta 1933 in 1934. Poročen je s princenjo Grške, Irene, sestro grškega kralja Georga II; njena sestra, princenja Helena, je bivša žena kralja Karola iz Rumunije.)

Letnina tudi vodili njihove naslednike z ozirom na boljšo postrežbo sodelovanje od strani vseh članov.

Potrudimo se vsi po naših najboljših močeh, da napravimo našo Ameriško bratsko zvezo še večjo in boljšo bratsko organizacijo.

F. J. Kress,
4. glavni nadzornik ABZ.

Slovenci, vojni ujetniki v Ameriki

in vsakdo med nami jim je več ali manj škode napravil—tako, če bi se še kdaj povrnili v Italijo, nas čaka huda kazen.

"Naš sovražnik italijanski fašizem nam je uničil domove, hiše požgal in starše pognal na cesto. Mnogo je bilo ustreljenih. Mnogi od nas imamo sestre internirane—mnogi od nas imamo brate, ki se bijejo pričetnikih, naši starši pa, Bog ve, če so še kje živi.

"V Afriki smo videli, da so Angleži odbrali Poljake in druge slovenske ujetnike in jih vzeljeli v svojo armado. Mar mi nismo Slovani? Mar mati, ki me je rodila, ni bila Slovanka? Ali v naših žilah ne teče slovenska križ?

"Da, nam Slovencem kruta usoda ni pustila veliko svobode!

"Bili smo sužnji tujca, ampak v sužnosti smo tem bolj čutili narodenči, čut svobode!

"Sedaj pa se obravljamo na Vas in Vas posimmo: rešite nas!

Sprejmite nas v vaše vrste, v vašo armado, da bomo tudi mi pomagali bojevati se za svobodo Jugoslavije! — Z veseljem bomo šli v smrt, kričeč: Živila svobodna Jugoslavija! Živila Amerika! —

"Prosimo vas, dragi rojaki, uslušite nas! Hvaležni vam bomo do smrti.

"V imenu vseh Slovencev, ujetnikov v tem kampu:

Janko Klinkou.

"Naslov: Serg. Magg, Janko Klinkou, Camp Atterbury, Internment Camp Box 20, General Post Office New York, N. Y."

"Incena slovenskih ujetnikov v taborišču Atterbury, Indiana, so:

Klinkou Janko, rojen 1. januarja 1919 v Tolminu, Goriča; oče Andrej, mati Marija Kavčič.

Blasko Anton, roj. 10. januarja 1922, Ajdovščina, Goriško; oče Janez, mati Antonija Kreč.

Gruden Oskar, roj. 28. marca 1922, Šempas-Goriča; oče Anton, mati Marija Konč.

Cernigoj Bojan, roj. 8. marca 1920, Šempas-Goriča; oče Filip, mati Marija Klarič.

Kačar Janko, roj. 25. marca 1922, Kal nad Kanalom, Goriško; oče Peter, mati Rozalija Brečavšek.

Trampuž Jože, roj. 26. marca 1922, Kostanjevica-Goriča; oče Janez, mati Marija Pipan.

Kokošar Ivan, roj. 8. februarja 1922, Grahovo-Goriča; oče Ivan, mati Marija Kenda.

Brankovič Miroslav, roj. 21. julija 1921, Šempas-Goriča; oče Anton, mati Kristina Žižman.

Pavšič Alojz, roj. 25. avgusta 1922, Šempas-Goriča, oče Alojz, mati Katarina Rus.

Znidarski Jožef, roj. 4. marca 1922, Duhovo-Goriča; oče Jožef, mati Ana Mugerli.

Lulek Franc, roj. 5. februarja 1921, Ajdovščina-Goriča; oče Franc, mati—.

Valentinčič Franc, roj. 17. septembra 1915, Bačo-Goriča; oče Luko, mati Marija Kleč.

Cej Janko, roj. 15. junija 1922, Trnovo-Goriča; oče Alojz, mati Pepca Podgornik.

Klanjšek Jože, roj. 13. marca 1922, Grgar-Goriča; oče Jože, mati Jožefa—.

"NOVA DOBA"

GLASILO AMERIŠKE BRATSKE ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlana \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.2 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
VOL. XIX. 104 NO. 28

PETINŠTIRIDESETLETNICA

Dne 18. julija 1898 je bila ustanovljena Jugoslovanska katoliška jednota, sedanja Ameriška bratska zveza. Prihodnjo nedeljo, to je 18. julija 1943, bo torej naša organizacija dopolnila svoje 45. leto. Organizacija je bila ustanovljena v malem rudarskem mestu Ely v Minnesotu, kjer je še zdaj njen sedež in kjer že nekaj let posluje v svojem lastnem, razmeram odgovarjajočem domu. Iz skromnih začetkov se je razvila v tretjo največjo slovensko podporno organizacijo v Ameriki.

Doba 45 let je dolga ali kratka; kakor se vzame. V pričo mladosti naše republike je ta doba precej dolga, saj predstavlja več kot četrino časa njenega obstoja. Republika Zedinjenih držav je bila namreč 4. julija letos stará še 167 let. Ko je bila naša organizacija ustanovljena, je naša republika štela še 45 držav in na njeni zastavi se je blestelo le 45 zvezd; danes jih ima 48.

Obstoj Ameriške bratske zveze, bivše Jugoslovanske katoliške jednote, pa je še daljši, če ga primerjamo z dobo slovenskega priseljevanja v to deželo. Vemo sicer, da so se posamezni Slovenci priselili v Ameriko že pred sto leti in še prej, toda doba največjega slovenskega priseljevanja je bila nekako med leti 1890 in 1914. Nobenkrat prej niti pozneje niso prihajali naši ljudje v to deželo v takih množicah. Velika večina danes živečih priseljenih Slovencev je prišla v tisti dobi. Takrat se je pojavila potreba ustanavljanja slovenskih podpornih organizacij in v tisti dobi so bile ustanovljene vse prave danes obstoječe slovenske podporne organizacije. Od teh je samo ena, namreč KSKJ, nekaj let starejša od naše.

Delavske in splošne življenske razmere v tej deželi so bile pred 45. leti precej različne od današnjih. To bo potrdil vsak, ki je preživel to dobo tukaj. Saj vemo, da so bile razmere še pred 35. in 25. leti v premogih ozirih drugačne kot so dandanes. Marsikaj dobrega je ostalo od takrat, marsikaj se je izboljšalo in marsikaj se je preživel in odpadlo. To velja tako z ozirom na deželo v splošnem kot velja za naše podporne organizacije. Taka je pot razvoja in napredka. Tej poti je sledila naša republika in tej poti so sledile naše podporne organizacije.

Skoro odveč bi bilo poudarjati pomen naših podpornih organizacij. Vsi ga poznamo, dasi se ga včasih ne zavedamo. V prvi vrsti prihaja v poštov podpora: smrtninska, bolniška itd. Ta je bila in je še danes v veliko pomoč članom in njihovim družinam. Dalje so bile in so še naše slovenske podporne organizacije velikega pomena za našo družabnost in medsebojno povezanost. Na društvenih sejah in zabavnih prireditvah so se rojaki seznanjali med seboj, seznanjali so se potom glavnih uradov in seznanjali so se na konvencijah. Izpoznavali smo se med seboj tudi po glasilih naših organizacij, posebno, odkar so te organizacije ustanovile svoja lastna glasila. Ta povezanost, ki so jo omogočile naše podporne organizacije, nam v veliki meri ohranja zavest slovenstva in zavest moči. Tem organizacijam gre tudi v znatni meri zasluga, da nam je naša tu rojena mladina bližja, kot bi nam sicer bila.

Ob 45-letnici Ameriške bratske zveze je pravilno in pošteno, da izrazimo priznanje za dobro delo tistim rojakom, ki so jo ustanovili in jo požrtvovalno negovali v njenem detinstvu in njenih otroških letih. To priznanje naj velja tistim požrtvovalnim ustanovnim članom, ki že počivajo v naročju matere zemlje, in tistim redkim, ki so še med nami. Za njimi so tekom desetletij prihajali drugi, ki so nadaljevali in izboljševali delo začetnikov, in tudi ti zaslužijo priznanje, pa če so še med živimi, ali jih ni več. In priznanje zaslužijo za svoje dobro delo za razvoj in napredek organizacij tudi vsi današnji aktivni in požrtvovalni člani in članice Ameriške bratske zveze. Da je danes Ameriška bratska zveza tako gospodarsko trdna in ugledna organizacija, je zasluga vseh; od njenih začetnikov, do današnjih aktivnih članov. Naš pesnik je pred leti zapisal: "Kar storis zase, to že s tabo izgine; kar storis za narod, ostane vselej: donesi le kamen za zgradbo očine in rastlo naprej na podlagi bo tej". To velja tudi z ozirom na Ameriško bratsko zvezo. Kar so njeni člani, bivši in sedanji, storili dobrega zanjo, je ostalo v tej veliki zgradbi, njim v ponos in v korist nam in našim potomcem.

Zaradi izrednih vojnih razmer 45-letnico Ameriške bratske zveze, ki bo 18. julija 1943, ne bomo proslavili s

številnimi javnimi prireditvami, kakršne bi se za tako priliko spodobile. Prav pa je, da se ob tej priliki s ponosom spomnimo na vsa dobra dela, ki jih je Ameriška bratska zveza v tej dobi storila za ameriške Slovence in v prenešenem pomenu tudi za Ameriko samo. Prav je, da damo vsaj tih priznanje vsem tistim bivšim in sedanjam članom in članicam, ki so na en ali drugi način pomagali k napredku in ugledu naše organizacije. In končno bi bilo prav in priporočljivo, da naši Ameriški bratski zvezi za njen jubilej spletemo častni venec iz novo vpisanih mladih članov.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

pozni kupci pač bolj ali manj kaj in še mislimo nekaj časa potrežljivo čakati, da pridejo na vrsto. Toda doli v Texarkani, Arkansas, si je znal Billy Sellman, raznašalec telegramov, brihtno pomagati. Privihral je v uniformi in z uradno brzjavno kovertno v roki in nihče ga ni zadrževal, ko je mimo vseh čakalcev odbrzel v trgovino. Tam je lastniku izročil "brzjavko," ki se je glasila: "Prosim, prodajte mi en par čevljev." Podpisani je bil Billy Sellman.

V Springfieldu, III., je nedavno roj čebel rojil na najbolj prometnem križišču mesta in se ni mogel odločiti, kam naj sede k počitku. Policijska sila je bila v zadregi, kaj storiti, dokler ni prišla mimo brihtna mlada dama, ki je policijskemu načelniku posodila svoje ročno zrcalo s potrebnimi navodili za uporabo. Policaj je ujel sončni žar na zrcalo in vsmeril odsev istega na neko odročno prazno steno. Čebele so sončni vadi točno sledile in promet na cesti je bil hitro vpustavljen.

Zvezni tajnik notranjih zadev, Mr. Harold L. Ickes, pravi, da naravna bogastva te dejede s prištetem gospodarsko vrednostjo predstavljajo zklad, ki bi razdeljen enakomerno, garantiral 89 tisoč dolarjev v saka in prebivalcu Zedinjenih držav. Naš narodni dolg, velik kakor je, da znaš samo nekaj nad en odstotek oziroma 1.17% v primeri s tem načinom bogastvom. Pokonci glave, prijatelji, saj smo bogati, da se sami ne vemo kako.

Tisti rojaki, ki so se bali, da bodo pikniki izumrl, naj se potolažijo. Velikega obsega piknikov je sicer malo, zato se jih pa toliko več vrši na drobno, tako rekoč po odsekih. Nedavno po popoldne me je zaneslo na dvorišču prijatelja, ki v nekdanjega zapada izpreminjajo v pravcate koruzne pragozde. To je bilo običajno vsake leto, toda letos si koruza osvaja tudi mestne victory gardens. Neki naši sosedi, ki nima vrtiča, je celo v pod okno pribito in cvetljicam namenjeno škatlo posadil koruza. Sosed najbrž logično sklepa, da v vojnem času je koruza važnejša od petunij.

Sem in tja čitamo ali slišimo jeremijade profesionalnih črnogledov, da se naši ljudje ne zanimajo več za slovenske prireditve, da ne prihajajo na seje naših društev, da pozabljamajo na svojo rodno zemljo in sponh, da naše slovensko življenje v tej deželi izumira. Deloma je to res, toda, če pomislimo, da je neki tak črnogled že leta 1917 zapisal, da čez 25 let sponh ne bo več slovenske besede, slovenske pesmi, slovenskega tiska in slovenskih gibanj v tej deželi, moramo ugotoviti, da se je mož debelo motil in da smo prav za prav po 25 letih še jako živi. To kljub temu, da smo 25 let starejši, da smo preživel hudo depresijo, da smo bili v mnogih ozirih razočarani nad Jugoslavijo, da nas na razne načine pritiskajo regulacije vojnih časov, da vse, ki so dela zmožni, tlačijo dolge delovne ure, da je malo družin, ki bi ne imelo sinov v ameriški vojaški službi, kamor se logično obrača njihova prva skrb, da skoraj nihče več resno ne misli na povratek v rodno Slovenijo, — če vse to premislimo, moramo priznati, da smo, vprvo razmer, še jako živi in slovenski. Vzdržujemo močne podporne organizacije, Narodne domove, nekaj kulturnih organizacij in vrsto časopisov in za dobro moremo imamo kar dve organizaciji v pomoč našim bratom in sestram v starem kraju. Vzdrževanje vsega tega zahteva mnogo požrtvovalnega dela, ki je v mnogih primerih skromno pličano ali pa sponh ne. Izumirača bitja tega dela ne opravljajo. Od časa do časa se tudi še prav po petelinsko skavamo v naših časopisih. To zadnje še posebno izrazito kaže, da smo še živi in da smo še pravi Slovenci. Zato, fantje in dekle, pokonci glave! Še smo tu

štivilnimi javnimi prireditvami, kakršne bi se za tako priliko spodobile. Prav pa je, da se ob tej priliki s ponosom spomnimo na vsa dobra dela, ki jih je Ameriška bratska zveza v tej dobi storila za ameriške Slovence in v prenešenem pomenu tudi za Ameriko samo. Prav je, da damo vsaj tih priznanje vsem tistim bivšim in sedanjam članom in članicam, ki so na en ali drugi način pomagali k napredku in ugledu naše organizacije. In končno bi bilo prav in priporočljivo, da naši Ameriški bratski zvezi za njen jubilej spletemo častni venec iz novo vpisanih mladih članov.

Ko se je zvečerilo in so prisvetile kresnice na dvorišče, so bili porabljeni tiketi, prigrizek in pijača, rojak je potegnil avtomobil v garažo in piknika je bilo konč.

A. J. T.

SLOVENESKE VESTI

Petinštiridesetletnico A merske bratske zveze bo proslavilo društvo št. 21 ABZ v Denverju, Colorado, s piknikom, ki ga priredi v nedeljo 18. julija. Piknik se bo vršil na vrtu Domu slovenskih društev v Denverju.

*

Slovenska dobrodelna zveza, bratska podpora organizacija s sedežem v Clevelandu, Ohio, katere poslovanje je omejeno na državo Ohio, razpisuje službo urednika za svoje glasilo "Glas." Mesto je izpraznjeno vsled smrti prejšnjega urednika Louisa Rozmana. Kandidat mora biti ameriški državljan, član Slovenske dobrodelne zveze najmanj eno leto in ne sme biti urednik kakega drugega časopisa. Kandidati imajo čas za prijavo do 8. avgusta.

*

V Clevelandu, kakor nedvonomo v vseh drugih večjih mestih Amerike, srečujemo v ojačane vseh branž tako rekoč pri vsakem koraku. Nekateri so tu zasečno v službi, nekateri na obiskih, nekateri v prehodu, nekateri na dopustu. Z drugimi besedami rečeno, vojaki tu niso nikaka novost, klub temu pa so od strani civilnega prebivalstva deležni take prijateljske pozornosti, da je opazovalcu kar gorko pri srcu. Saj bi to moralno prav biti samoumenvo, vendar je tako ameriško in lepo, da je vredno zapisati.

Zvezni tajnik notranjih zadev, Mr. Harold L. Ickes, pravi, da naravna bogastva te dejede s prištetem gospodarsko vrednostjo predstavljajo zklad, ki bi razdeljen enakomerno, garantiral 89 tisoč dolarjev v saka in prebivalcu Zedinjenih držav. Naš narodni dolg, velik kakor je, da znaš samo nekaj nad en odstotek oziroma 1.17% v primeri s tem načinom bogastvom. Pokonci glave, prijatelji, saj smo bogati, da se sami ne vemo kako.

Tisti rojaki, ki so se bali, da bodo pikniki izumrl, naj se potolažijo. Velikega obsega piknikov je sicer malo, zato se jih pa toliko več vrši na drobno, tako rekoč po odsekih. Nedavno po popoldne me je zaneslo na dvorišču prijatelja, ki v nekdanjega zapada izpreminjajo v pravcate koruzne pragozde. To je bilo običajno vsake leto, toda letos si koruza osvaja tudi mestne victory gardens. Neki naši sosedi, ki nima vrtiča, je celo v pod okno pribito in cvetljicam namenjeno škatlo posadil koruza. Sosed najbrž logično sklepa, da v vojnem času je koruza važnejša od petunij.

Sem in tja čitamo ali slišimo jeremijade profesionalnih črnogledov, da se naši ljudje ne zanimajo več za slovenske prireditve, da ne prihajajo na seje naših društev, da pozabljamajo na svojo rodno zemljo in sponh, da naše slovensko življenje v tej deželi izumira. Deloma je to res, toda, če pomislimo, da je neki tak črnogled že leta 1917 zapisal, da čez 25 let sponh ne bo več slovenske besede, slovenske pesmi, slovenskega tiska in slovenskih gibanj v tej deželi, moramo ugotoviti, da se je mož debelo motil in da smo prav za prav po 25 letih še jako živi. To kljub temu, da smo 25 let starejši, da smo preživel hudo depresijo, da smo bili v mnogih ozirih razočarani nad Jugoslavijo, da nas na razne načine pritiskajo regulacije vojnih časov, da vse, ki so dela zmožni, tlačijo dolge delovne ure, da je malo družin, ki bi ne imelo sinov v ameriški vojaški službi, kamor se logično obrača njihova prva skrb, da skoraj nihče več resno ne misli na povratek v rodno Slovenijo, — če vse to premislimo, moramo priznati, da smo, vprvo razmer, še jako živi in slovenski. Vzdržujemo močne podporne organizacije, Narodne domove, nekaj kulturnih organizacij in vrsto časopisov in za dobro moremo imamo kar dve organizaciji v pomoč našim bratom in sestram v starem kraju. Vzdrževanje vsega tega zahteva mnogo požrtvovalnega dela, ki je v mnogih primerih skromno pličano ali pa sponh ne. Izumirača bitja tega dela ne opravljajo. Od časa do časa se tudi še prav po petelinsko skavamo v naših časopisih. To zadnje še posebno izrazito kaže, da smo še živi in da smo še pravi Slovenci. Zato, fantje in dekle, pokonci glave! Še smo tu

štivilnimi javnimi prireditvami, kakršne bi se za tako priliko spodobile. Prav pa je, da se ob tej priliki s ponosom spomnimo na vsa dobra dela, ki jih je Ameriška bratska zveza v tej dobi storila za ameriške Slovence in v prenešenem pomenu tudi za Ameriko samo. Prav je, da damo vsaj tih priznanje vsem tistim bivšim in sedanjam članom in članicam, ki so na en ali drugi način pomagali k napredku in ugledu naše organizacije. In končno bi bilo prav in priporočljivo, da naši Ameriški bratski zvezi za njen jubilej spletemo častni venec iz novo vpisanih mladih članov.

Ko se je zvečerilo in so prisvetile kresnice na dvorišče, so bili porabljeni tiketi, prigrizek in pijača, rojak je potegnil avtomobil v garažo in piknika je bilo konč.

*

DOLGA VOJNA General Čiang Kajšek je dne 7. julija ob prilikl sestre obletnice japonske napade na Kitajsko izjavil, da bo leta 1945. dobiti vodilno vodstvo v vsej vojni na vzhodnem tečaju.

POPRAVA LADIJ Južnoafriška Unija je največja popravljalka za zavez-

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. julija 1898

GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR

IZVRSEVALNI ODSEK:

Predsednik: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio
1. podpredsednik: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver, Colorado
2. podpredsednik: P. J. Oblock RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pennsylvania
3. podpredsednik: Joseph Kovach 132 East White St., Elkhorn, Wisconsin
4. podpredsednik: Anton Krapcen 1636 W. 21st Place, Chicago, Illinois
5. podpredsednik: Joseph Sneler 5222 Butler St., Pittsburgh, Pennsylvania
6. podpredsednica: Mary Predovich 23

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Nova Doba

1898 -- 1943

We Pause In Tribute As We Forge Ahead

On July 18, 1898, a group of our pioneers, men of vision, established the American Fraternal Union then named, the South Slavonic Catholic Union. That was 45 years ago. Those 45 years have seen many changes, many world-shaking events.

The wise men who organized our Union recognized the need for fellowship and mutual protection. With their combined effort they built a Union that helps the bereaved, succors the ill and provides many benefits for its members. Our financial books represent the spirit of humanitarian service in action.

We members of today are providing for the new world ahead. Our fraternal system will hold to its useful purpose of providing for loved ones and members in need. We look back with pride upon our part 45 years of service and forward to our future years with hope for the destiny of mankind. The efforts of the AFU are pledged toward doing our part in prosecuting the war until it is brought to a victorious conclusion.

The American Fraternal Union is a strong factor in maintaining the home front for the duration and it will be a vital economic force in rebuilding a peacetime America. During wartime, the need for brotherhood is greater than ever. It is needed to relieve the bitterness which we feel, to encourage our men under arms, to alleviate the sufferings of our people and to form a bond of hope with the peoples who have been subjugated. Our Union and its subordinate lodges contribute to the Red Cross, to various relief funds and do their share in the buying of War Bonds. Winning this war will be a Herculean task but our Union and its members will see their country through to victory as did our pioneers in other wars and depressions.

This week we pay homage to our founders whose steadiness of purpose never failed. They knew well the value of fraternalism and did their best to foster it and keep it alive. To those who still live and to those who have passed on, we give our praise and pledge "to carry on" to a better and brighter future for fraternalism as members of the American Fraternal Union.

Latest Results in AFU 45th Anniversary

Membership Campaign

AFU 45-Point Honor Roll:

Lodge No. 21, Denver, Colo.
Lodge No. 114, Ely, Minn.

Lodge No. 2, Ely, Minn.

This week we find Lodge No. 225 of Milwaukee, Wisc. and Lodge No. 70 of Chicago, Ill. tied for first place in the campaign with 34 points each. Which lodge shall be the first to make the 45-Point Honor Roll?

Other lodges having 10 or more points are as follows: Lodge No. 28 of Kemmerer, Wyo., 28 points; Lodge No. 190 of Butte, Mont., 23 points; Lodge No. 66 of Joliet, Ill., 22 points; Lodge No. 55 of Uniontown, Pa., 21½ points; Lodge No. 37 of Cleveland, Ohio, 20½ points; Lodge No. 101 of Walsenburg, Colo., 19 points; Lodge No. 132 of Euclid, Ohio, 18½ points; Lodge No. 43 of East Helena, Mont., 15½ points; Lodge No. 84 of Trinidad, Colo., 15 points; Lodge No. 229 of Struthers, Ohio, 14 points; Lodge No. 1 of Ely, Minn., 13½ points; Lodge No. 44 of Barberton, Ohio, 12 points; Lodge No. 88 of Roundup, Mont., 12 points; Lodge No. 140 of Morley, Colo., 12 points; Lodge No. 57 of Export, Pa., 11½ points; Lodge No. 120 of Ely, Minn., 11 points; Lodge No. 170 of Chicago, Ill., 11 points; Lodge No. 21 of Denver, Colo., 10 points; Lodge No. 30 of Chisholm, Minn., 10 points; and Lodge No. 40 of Claridge, Pa., 10 points.

We now have 22 lodges on this list. Is your lodge among them? I wonder how many of you notice that Lodge No. 21 of Denver, Colo. is mentioned twice in this report. First you will find it listed as the first lodge to have reached the 45-point quota in this campaign, then you will notice that it already has 10 points to its credit on its second 45-point quota. Congratulations to this lodge and to its diligent secretary, Brother Frank Okoren, who is also the First Supreme Vice-President of the AFU.

Those lodges which are still inactive in this campaign should step out and try to enroll some new members and help make the 45th anniversary campaign a success. Will you do your part?

THOUGHT FOR THE DAY

Forty-five years of service,
Passing all the tests,
Giving men new courage,
Seeking for the best.

Friendship always was the creed,
Proved by service in time of need,
A salute to all of you
Members of our AFU!

Lodge 21, Denver, Colo., to Celebrate AFU 45th Anniversary, July 18

Our Lodge No. 21, AFU decided some time ago to celebrate the 45th anniversary of the AFU on July 18, 1943, exactly on the day our Union was founded. It was decided to hold a picnic on that day on the grounds of the Slovenian Lodges Home. The picnic will begin at 1:00 p. m. At 8 p. m. there will be dancing in the hall and on the grounds of the home.

The committee will see to it that the guests will be well-provided for and that no one will regret being there. In the first place, of course, we invite all the members of our lodge to attend in as great a number as possible and in this way celebrate the founding of our Union. We must remember that we don't celebrate a 45th anniversary every day and all organizations don't last that long.

If possible, our friends from neighboring towns are also invited to attend and bring their friends. They will be welcome to our picnic. The more of us present, the more successful our celebration will be. We shall try to serve our guests as well as possible.

I hope to see all of you at our picnic on Sunday, July 18th at the Slovenian Lodges Home grounds to help celebrate the 45th anniversary of the American Fraternal Union.

Frank Okoren, Sec'y of Lodge No. 21, AFU and First Supreme Vice-President.

News of Soldiers

Pvt. Stan Barba of Cleveland, Ohio writes to us this week notifying us of his change of military address. He says: "Tell all my AFU friends I said hello and to write to me at my new address."

Pvt. Stan Barba
A.S.N. — 35510358
Hq. Btry. 173 F. A. Bn.
A.P.O. 310 c/o Postmaster
Shreveport, Louisiana

* * *

This week we received a letter from Mrs. Josephine Bokal who writes: "Today I received a letter from my husband, Pvt. Henry L. Bokal, saying that he missed his Nova Doba very much. He was transferred from Fort Knox to Camp Campbell, Ky. Please send the Nova Doba to his new address. I thank you very much."

Friends may write to him at the following address:

Pvt. Henry L. Bokal, 35048272
Maint. Co.—9th Arm'd Reg't.
A. P. O. 444—A. S. N.
Camp Campbell, Ky.

* * *

Pvt. Vincent Rahone of Canonsburg, Pa. postcards us that he would like to receive the Nova Doba at his military address. Friends may write to him at:

Pvt. Vincent Rahone
Det. "M"
37th Base Hdq. & Air Base Sqdn.
N. O.—A. A. B.
New Orleans, La.

BRIEFS

Perhaps 45 years doesn't seem like such a long time. However, it is interesting to note that at that time there were only 45 stars on the American flag, designating 45 states. Since our American Fraternal Union was established, three states: Arizona, Oklahoma and New Mexico joined the Union of the United States.

Forty-five years ago we were riding with horse and buggy, bathing in tin tubs and reading by kerosene lamps. Today we travel in sleek streamliners, fly thousands of miles through the sky in one journey and send our voices around the world by radio. All these improvements during the last 45 years tell the story of America and her development.

* * *

Theatres in the area joined this week in the second annual Greater Cleveland campaign to collect "Records for Fighting Men." Campaign dates are July 1 to July 31.

Sponsored by the Cuyahoga County Chapter of the American Legion, the campaign seeks to bring back into use—after they have been melted down and made into new recordings—more than 250,000 used and broken phonograph records collecting dust in thousands of Greater Cleveland homes.

Patterned after last year's campaign, which resulted in the shipment of thousands of new records to the overseas branches of the Army, Navy, Marines and Coast Guard, this year's drive will attempt to fill the increasing demand from our armed forces.

Through the cooperation of the Cleveland Motion Picture Exhibitors Association, collection stations have been established at all neighborhood theaters in Cleveland and adjacent communities.

Lodge 6, AFU of Lorain, Ohio, Meeting Notice

Members of Lodge No. 6, AFU of Lorain, O. are urgently requested to attend this coming meeting, July 18th, at the usual time and place. At this meeting, members who did not vote last month will have the opportunity once again to vote regarding the new resolution presented for a general referendum by the Supreme Board.

This referendum is to decide whether or not to pay the full death benefit for soldier-members. If the resolution is passed, every adult member shall pay an additional 25 cents assessment beginning Sept. 1, 1943 which will be in effect for the duration of the war and six months thereafter. It is very important that everyone comes to this meeting and casts his vote according to what he thinks is best, thereby avoiding numerous arguments later on. Therefore, once again I urge all members to attend this meeting and cast their vote. Fraternally yours,

Ludwig Vidrick, Sec'y
Lodge No. 6, AFU
Lorain, Ohio

I wholly disapprove of what you say, but will defend to the death your right to say it.

—S. C. Tallentyre

Meeting Notice of Lodge 110, AFU of McKinley, Minn.

The members of Lodge No. 110, AFU of McKinley, Minn. are cordially invited to attend the next monthly lodge meeting which will be held on Sunday, July 25th. At this meeting we will vote upon the Supreme Board resolution to decide whether or not we pay full death benefit to the beneficiaries of our service-members who die in this war. If the resolution is passed by the majority of the members, the adult members will pay an additional 25-cent assessment beginning Sept. 1st. This additional assessment will remain in effect for the duration of the war and six months thereafter. The resolution is important and concerns every adult member.

Members can vote only at the meeting and the July meeting is the last one for this voting. Therefore, all members who possibly can should attend the meeting on Sunday, July 25th and vote according to their own conviction. The meeting begins at 10 a. m. promptly. Greetings and I hope to see you all at the meeting.

John Yerasha, Pres.
Lodge No. 110, AFU
McKinley, Minn.

Important Meeting of Lodge 37, AFU, Cleveland, Ohio

All members of Lodge No. 37, AFU of Cleveland, O. are invited to attend the next monthly meeting which will be held July 18th at 8:30 a. m. in the Slovenian National Home, room 1. Many important discussions will be held at that time.

The voting for the general referendum presented by the Supreme Board will also be held at this meeting. This is an important resolution, concerning every adult member. The membership should vote according to their own opinion. If this resolution is passed by the majority, every adult member will then be required to pay an additional 25-cent assessment for the duration and six months thereafter. If passed, all members will begin paying the 25-cent additional assessment starting Sept. 1.

To those members who are always behind with their dues, please, pay not later than the 25th of each month. I overlooked this fact in the first six months I have been secretary but in the future I can only say: pay your dues by the 25th of each month and avoid suspension. Please cooperate with your secretary.

If there is no other way of paying or members are working at that time, they can send me a check or money order with their name and address included. My address is:

Cyril J. Rovansek, Sec'y
14910 Sylvia Ave.
Cleveland, 10, Ohio
Phone: Liberty 6718

Your cooperation will be greatly appreciated. Fraternal regards to all.

Cyril J. Rovansek, Sec'y
Lodge No. 37, AFU
Cleveland, Ohio

CARDINAL HIGHLIGHTS

Hello Members:

Here I am again after a long absence. I'll try to give you some news about our members in the service. We now have 23 of our members in the U. S. Armed Forces. The last to leave us to do their part were Steve Pogacnik and Emerick Sojtic. The best of luck to you boys from the Cardinals.

Home on leave this week, visiting friends and relatives, were Steve Pogacnik (looking swell in his Navy uniform) and Corp. George DeLost who came from Alabama. Sure was good to see them again.

Pvt. Frank Vlosich writes and says hello to the Cardinals. He would like to hear from you, so how about it members? He also wants to receive the Nova Doba. His address is: Pvt. Frank Vlosich, 35310 S/2, Co. B. — 98th O. M. Bkry Bn., O. M. Det. 9409, A.P.O. 996, c/o Postmaster, Seattle, Wash.

Corp. Steve Millosin was transferred and is now stationed at Pamona, Calif. He had a surprise visit from another Cardinal member, Pfc. Steve Babich before being moved. They had a nice chat talking over old times.

Our guest over the weekend was the Cardinal's former secretary, Mary Perich. She's now a Collinwood Booster. She's looking good. I guess Cleveland must agree with her. We have ten new members in our lodge now. We want to welcome them and we know they will be good members. They are: Lillian and Jo Ann Glavic, Frances and Josephine Millosin, Jean and Dolores Zlogar, Joseph, Caroline and Frances Kunc and Chauncey Olson. What about some of you other members trying to help us reach the 45-point quota in our present membership campaign? We have 14 points and I know we could reach our quota if we all did our part.

That's about all for this time and don't forget, news from home is what our soldiers appreciate most.

Jennie Millosin, Sec'y
Lodge No. 229, AFU
Struthers, Ohio

News of Lodge 170, AFU, Chicago, Ill.

All members of Lodge No. 170, AFU of Chicago, Ill. are reminded to attend our next monthly meeting on Wednesday, July 21 at the usual meeting place at 8 p. m. sharp. This will be the last meeting at which members can vote on the important resolution before us. Therefore, all members should attend the meeting for voting can be done only at the meeting. Every member can vote according to his own judgment.

Greetings to all the members.

Joseph A. Mertel, Sec'y
Lodge No. 200, AFU
Ely, Minn.

War workers, remember man-hours lost through accidents are victory-hours lost in the fight for freedom! The Greater Cleveland Safety Council asks war workers to give as much attention and care to their safety at home, at play, and going to and from work as they do on their jobs in the plant. Remember—

Agnes Jurecic, Sec'y
Lodge No. 170, AFU
Chicago, Ill.

45th Anniversary of AFU

Next Sunday, July 18, the American Fraternal Union will have completed 45 years of fraternal service to its members.

The 45th Anniversary is another mile stone in the history of the American Fraternal Union. Let us hope that the ideals of the founders will continue to guide their successors to better serve their fellow members.

We have a national reputation for honest and fair dealing, which is a wonderful asset in our business. To continue our growth and development, interest and whole-hearted cooperation on the part of all members are essential.

Let us put forth our best efforts to make the American Fraternal Union, a bigger and better fraternal organization.

F. J. Kress,
Fourth Supreme Trustee

Meeting Notice of Lodge 200, AFU, Ely, Minn.

All members of Lodge No. 200, AFU of Ely, Minn. are invited to positively attend the regular monthly lodge meeting which will be held Sunday, July 25 at the Jugoslav National Home at 9 a. m. As many of you members know, voting on the resolution presented by the Supreme Board will be held at this time. The resolution is whether to pay full death benefit to the beneficiaries of members who die in this war. If passed the adult members will pay a 25-cent additional assessment a month for the duration of the war and six months thereafter.

It depends upon the membership as to the outcome of this resolution. If passed they will pay a 25-cent assessment a month. If they vote against it, the by-laws will remain as they are now until the next convention.

We find members who holler that the Union is no good because it does not pay the full death benefit for soldier-members. Others say that they rather insure their children elsewhere where the by-laws are different. The members now have a chance to change this if they want to. If we want the full death benefit to be paid for soldier-members we must then vote for the higher assessment rate. Hollering alone does not decide anything. Voting can be done only at the meeting. Everyone can vote according to his own judgment. The outcome will depend upon the majority vote. Therefore attend the meeting on Sunday, July 25th. Greetings to all the members.

Joseph A. Mertel, Sec'y
Lodge No. 200, AFU
Ely, Minn.

War workers, remember man-hours lost through accidents are victory-hours lost in the fight for freedom! The Greater Cleveland Safety Council asks war workers to give as much attention and care to their safety at home, at play, and going to and from work as they do on their jobs in the plant. Remember—

Accidents play hob
With a wartime job!
Don't be an accidentee!

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio;
1st Vice-Pres't: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver, 16, Colo.;
2nd Vice-Pres't: P. J. Oblock RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.;
3rd Vice-Pres't: Joseph Kovach 132 East White St., Ely, Minn.;
4th Vice-Pres't: Anton Krapent 1636 W. 21 Pl., Chicago, Ill.;
5th Vice-Pres't: Joseph Snel 5322 Butler St., Pittsburgh, Pa.;
6th Vice-Pres't: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Montana;
Secretary: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minnesota;
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.;
Treasurer: Louis Champa Ely, Minnesota;
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terboeck, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, 3, O.

TRUSTEES:

President: John Kumse 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio;
1st Trustee: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
2nd Trustee: Matt Anzelo Box 12, Aurora, Minnesota;
3rd Trustee: Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.;
4th Trustee: F. J. Kress 218-57 St., Pittsburgh, Pa.

FINANCE COMMITTEE

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio;
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minn.;
John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
1st Judiciary: Frank Mikec Box 46, Strabane, Pa.;
2nd Judiciary: Rose Svetich Ely, Minnesota;
3rd Judiciary: Steve Mauser 4627 Logan St., Denver, Colo.;
4th Judiciary: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Meeting Notice of Roosevelt Bars Any Lodge No. 70, AFU, Chicago, Ill.

Post-War "Exploitation"

Members of Lodge "Liberty Bell," No. 70, AFU of Chicago, Ill. are invited to attend our next meeting which will be held on Saturday, July 17, 1943 in our regular meeting place. The meeting will start at 7:30 p. m. sharp. THIS MEETING IS VERY IMPORTANT for every member. The general referendum vote will be held regarding the resolution of the Supreme Board. If the resolution is passed by the majority of members, each member will pay a special assessment of 25 cents per month for the duration of the war and six months after the war. The whole matter will be explained to you at the meeting for, or against the motion of the Supreme Board.

Once again I am calling your attention to the fact that this is the 45th anniversary of our great American Fraternal Union, so make it your business to enroll at least one new member in our lodge. This should not be a hard task at all, as Chicago is a great big city and there are a lot of people who could be persuaded to join our great organization.

One of our good members, Mary Lah, died after a short illness on June 24. She was buried on June 28, at St. Joseph's cemetery. The deceased is survived by four sons and three daughters, namely, Richard, George, Edward, Ludvik and Rose, Valerija and Eleanor. The lodge takes this opportunity to express sympathy to all the members of the family.

Lodge "Indians," No. 220 AFU, has become a part of Lodge No. 70. This is a very wise arrangement. In this way we'll be able to work together and acquire a great number of new members. Small lodges have very little opportunity to get ahead, especially now while we are at war. Therefore we should be very glad to welcome the "Indians" into our lodge. We now have only two lodges in Chicago, which are a part of American Fraternal Union. There is no excuse for too great a competition. The field is big enough, and both lodges have ample opportunity to get new members for this campaign. All we need is a little good will and cooperation. Every member in Chicago should enroll at least one new member in the lodge, and this would be the most successful campaign in the history of

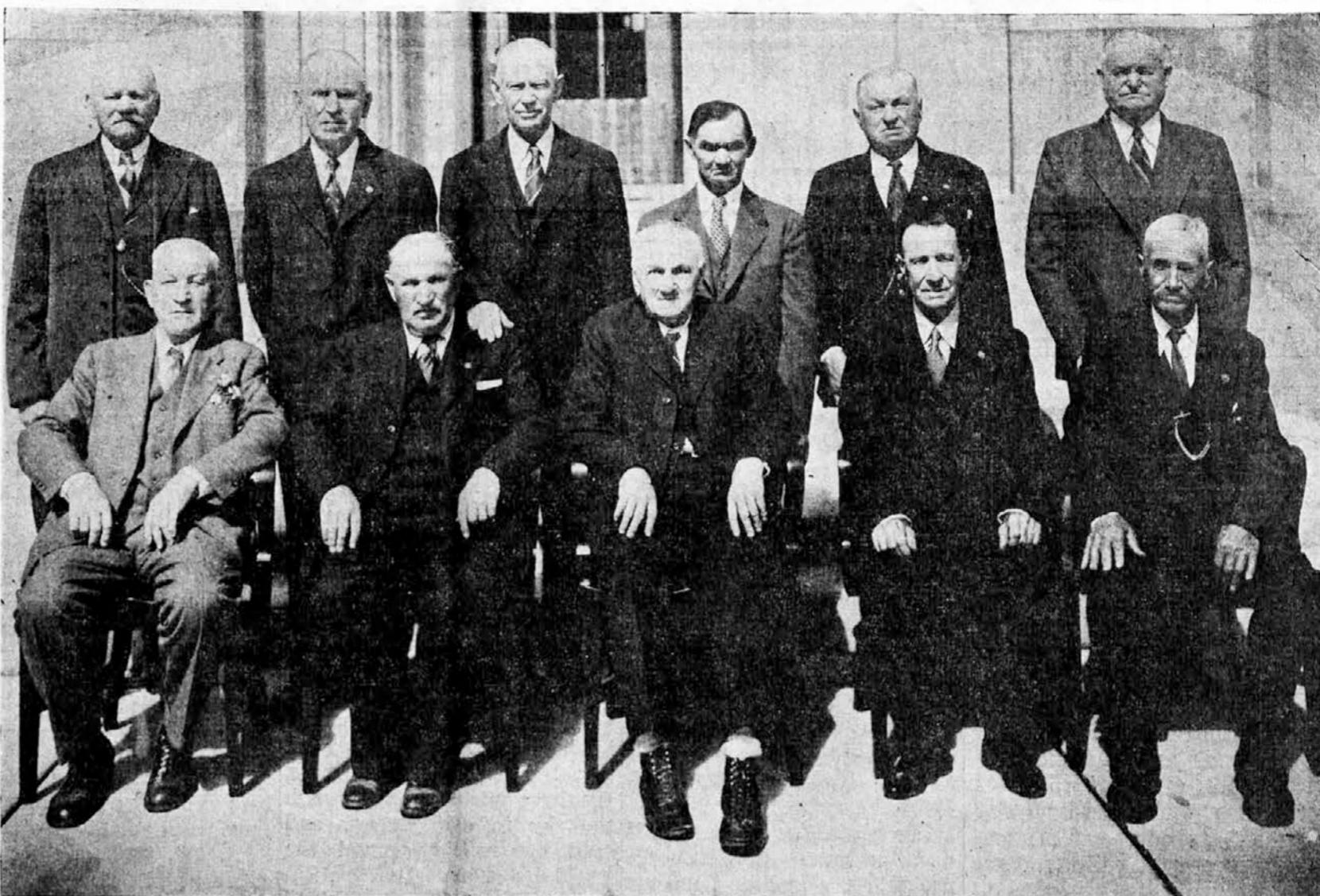
The President said the food conference had demonstrated that "free peoples all over the world can agree upon a common course of action and upon common machinery for action." —Office of War Information.

American Fraternal Union. Any member who does not make an effort to get at least one member by December 31, 1943, hasn't much regard for his lodge or organization, which is the great American Fraternal Union. People today are earning good wages, and it isn't hard to get new members, especially for the juvenile department. So get to work, join the parade of your brothers and sisters and double the amount of members in the American Fraternal Union.

Fraternally,

Anton Krapent, Sec'y
Lodge No. 70, AFU
Chicago, Ill.

Founders of the AFU Now Living In Ely, Minn.

Seated left to right are: Joseph Mantel, Mike Sterk, Steve Banovetz, Frank Zgone, John Gnidica.
Standing are left to right: Joseph Skala, Joseph Pluth, Joseph Zobec, Joseph J. Peshel, John Skufca, Martin Skala

Welcome the Toads In Your Garden

One interesting thing Victory gardeners are learning this year is that in their new field of action they have natural enemies and natural friends—some creatures that seek to destroy the plants, and others that destroy the destroyers.

Among their friends which devour insect pests are birds, snakes, frogs, toads, bats and insect-eating insects. Ladybugs, for instance, are good friends for they feed on pestiferous aphids and eggs of leaf-eating insects.

But of all these gardeners' allies scientists say that the toad is the most efficient. Bats and birds cannot be counted on; they come or go as fancy strikes them. Snakes—speaking of little harmless ones, of course—are more likely to "stay put" but somehow many people do not like to have them around.

Most gardeners would probably prefer the insects. But the toad can be easily introduced to the garden, if he is not there already. He is a home-keeping body, and he is of a friendly and confiding disposition.

The toad, the familiar *bufo vulgaris*, which is found all over the world, except in Australia, lives on insects and such small pests almost exclusively. Its stomach, the scientists say, is filled and emptied four times a day—and the creature is largely stomach. It has been figured that toads are worth \$19.88 a year apiece

Important Meeting of Lodge No. 50 Brooklyn, N. Y.

The members of Lodge No. 50, AFU of Brooklyn, N. Y. are cordially invited to attend the regular monthly meeting which will be held Saturday evening, July 17th at the American Slovene Auditorium, 253 Irving Ave. in Brooklyn, N. Y. The meeting will begin promptly at 8 p. m.

As this meeting is very important, each and every member should make it his business to be present. There is a referendum regarding a change in by-laws on which you are to vote for or against. Please attend this meeting and do your part to help transact the lodge business on hand.

I also wish to notify all the lodge members that I have moved from 264 Union Ave., Brooklyn to 191-29 Hillside Ave., Hollis, L. I., N. Y.

Valentine Orehek, Sec'y
Lodge No. 50, AFU
Brooklyn, N. Y.

"Doctor, my wife tells me that I talk in my sleep. What should I do?"

"Nothing that you shouldn't." to gardeners for their destruction of cutworms alone, based on the estimate that one cutworm can cause one cent's damage a year. Thus Shakespeare's "ugly and venomous toad" is a very valuable animal—if it can be kept busy eating cutworms.

—Pathfinder

WASHINGTON NEWS FLASHES

By Florence D. Startz

By the time many of you read this I will have been a resident of Washington, D. C. for a month. It's been one grand experience from the moment I arrived at Grand Union Station—meeting and working with people from many countries with the names from Smith to McGillicuddy.

Pvt. Mertel also swam on the 300-yard Medley relay team which won the division crown. His time for the breast stroke event was 1:27 S. and the time for the relay team was 4:24.5.

Pvt. Joe F. Mertel is a member of the 113th Eng. Combat Bn., Med. Det. 38th Div. He has been a member of Lodge No. 200, AFU of Ely, Minn. since he was a year old.

Congratulations champ, and keep up the good work!

Did You Know That

Many spices are now being made synthetically for Mrs. America's kitchen. Among those now successfully sold in commerce are anise, cinnamon, nutmeg, caraway and even chocolate.

No doubt to many of you the very mention of the word Washington will present visions of standing in line, being pushed in overcrowded street cars, and paying exorbitant prices for everything. It's really not that bad. Most of those stories are exaggerated.

Then, there's the matter of talking. I spent this afternoon with three girls from South Carolina, Maine and the Bronx, N. Y. Most of the time was used in telling each other how to pronounce words.

Justine Korent, a constant contributor to the Nova Doba a few years back, is home on a vacation at Ely, Minn. She has worked in Washington for some time.

Well, as I haven't seen the paper for a while, I don't know how the AFU 45th Anniversary Membership Campaign is coming along. I hope all lodges are participating to the fullest. I especially would like to know how Lodges 1 and 2 of Ely are coming along.

Back to the FBI: As you may know, Mr. Hoover receives hundreds of letters from young people who worship the ground he walks on because he is "boss of the G-men." These letters are very interesting. But the best yet received was from a woman who wrote: "Dear Mr. Hoover: Yesterday I had all my teeth extracted and today I received a box of toothpicks in the mail. Is this criminal use of the mail?"

So long until next time.

CANNING SEASON

Housewives, here's a canning suggestion from the Greater Cleveland Safety Council: Warm the glass jars gradually to keep them from shattering when hot substances are poured into them. Your canning activity is more important than ever. Do it safely!

Those handy cartons carry soft drinks can be made. Manufacture prohibited by order of armed forces and Lend-Lease for packaging food and paper-board for use in paper are expected to be annually discontinued by this consumer's carton.

Uncle Sam's Corner

Don't Destroy Brown Waste Paper:

The WPB urges citizens to save all used brown paper, brown boxes, bags, heavy wrapping paper and waste paper in order to relieve a critical paper shortage. All forms of brown waste paper are needed for conversion into bales, kegs, airplane parts, victory containers, and other essential military equipment. Flatten boxes, stack loose brown paper into bundles. Sell to a dealer or give your accumulation to charitable or other organizations.

Counterfeit Money—The Saboteur:

In addition to tanks, planes, machine guns and tanks, counterfeit money is another implement of war—a powerful, silent saboteur that can disrupt the economic structure of a country and demoralize a people by shaking faith in currency.

Eudation of American, the detection of counterfeiting is driving the counterfeiter out of business. Your money! Don't be fooled by forgers! Know your dorsers!

DO YOU KNOW . . .

How to detect counterfeiting? How to detect counterfeit bills? How to avoid checks? How many types of money are printed in the United States? To answer questions and save yourself from losses, send 10 cents in coin or stamps to the Superintendent of Documents, Washington, D. C. for a copy of the U. S. Secret Service 32-page illustrated booklet, "Know Your Money."

RATIONING CHART:
SUGAR—Stamp 18 g.
COFFEE—Stamp 21 g.
one pound from July 1 to 21.
Stamp 22 good for 11 pounds from July 22 to 31.

MEAT, CHEESE, BUTTER, FATS, CANNED FISH—Stamp R valid July 1 to 21.
Stamp S valid July 1 to 21.
Stamp T valid July 1 to 21.

SHOES—Stamp 18 g.
one pair through October 1.

FUEL OIL—Periodic coupons in new book become effective July 1. No. 5 coupons for 11 gallons through September 30.

GASOLINE—No. 6 g.
in A books good for 10 gallons through July 21.

TIRES—Next issue due: A book vehicles for October 30; B's for October 31; C's by August 31.

No More Soft Drink Cartons:

These handy cartons carry soft drinks can be made. Manufacture prohibited by order of armed forces and Lend-Lease for packaging food and paper are expected to be annually discontinued by this consumer's carton.

FIGHTING JUGOSLAVIA

The Struggle of the Slovenes

By BORIS FURLAN,
Professor of Political Philosophy at the University of Ljubljana (Jugoslavia)

(Continuation)

Hand in hand with the work of Germanization goes the destruction of Slovene works of culture: books, arts, monuments and so on. The Germans have demanded, by an official decree, the surrender of all Slovene books, even prayer-books to district offices and gendarmeries. The penalty for not doing so is severe. The books are used for waste paper. Where the authorities consider it advisable, they enact ceremonial public burnings. These took place especially in larger centers where they tore down fine libraries, threw the books out of the windows and burned them in large heaps.

Thus far the Italians have retained the Slovene language in schools, but have introduced the study of Italian as a required language instead of English or French. The plan of schooling is based on the Fascist ideology. The geographical and historical center of the world is Rome; Caesar is the Duce's predecessor; the history of Slovenia is included in the history of the Fascist Empire, and every association with Croat and Serb history is forcibly severed.

The fascist salute with the raised right hand is obligatory for professors and students in all schools. Besides the Slovene schools that are still open, the Italians have opened many purely Italian schools. These are, according to the lictor of Ljubljana, intended for the numerous children of the immigrated Italians and for Slovene students and teachers who wish to acquaint themselves with Italian culture.

German official sources insist that these performances are the "gathering places of all those who, on the basis of their blood origin, wish to return into the German national fellowship."

The population must attend language courses under threat of emigration and the loss of all possessions. They consist of five lessons weekly. At the conclusion of the course, an examination is obligatory. The Germans maintain that in these courses the Slovenes "seek, by means of language, the bridge that leads into the great German spiritual communion."

Throughout the land, the Germans have established a great number of "people's libraries" which are to supply the population with national-socialist propaganda and cheap literature.

The existing permanent Slovene theatres were, of course, changed into German theatres. The Slovene country stages, of which there are a great number, may perform only German cultural propaganda plays.

How far these state propaganda organizations have reached into the personal sphere of the individual and the family is shown by the fact that mothers and housewives, too, have been drawn into the Nazi system. All women have been organized into Nazi district groups which are called to attend meetings and special courses for women. At these courses a specialized women's personnel explains to them the duties of the various sectional leaders. These leaders represent the uniting link between the regional women's organization and the individual families.

Special women propagandists that travel from classes to class have charge of the various singing, entertainment, get-togethers, excursions and so on. The women's organizations also give special courses in cooking, where they are shown how to prepare meals economically. At these courses the women are even given instruction concerning one's philosophy of life.

(To be continued)

The Problem of Trieste

By IVAN M. TCHOK

(Continuation)

The Yugoslavs have not done any wrong to the Italians. The Italians have demolished the whole structure of a cultural and progressive Yugoslav minority in the Julian March before the present war and during the present war have caused in occupied Slovenia, Dalmatia, Montenegro, damage beyond measure. Yugoslavia does not hold an Italian "national territory." Italy holds and has annexed five provinces belonging to the Yugoslav "national territory."

The Yugoslavs ask that the Italians repair the wrong done to them and to keep their hands off that which does not belong to them. Only by repairing the wrong and establishing justice will the necessary moral basis for the cooperation of the two neighbors be created.

Italy must evacuate all Slav "national territory," occupied in the present war or after the last war.

Italian intrigues on the Balkans must cease. As Italy indisputably belongs to the Italian people, so the Balkans indisputably belong to the Balkan peoples.

Italian supremacy in the Adriatic has no justification. That sea must be free to all peoples who live along its coast.

These are the conclusions from the lessons of the past which show the path of a better future. Bitter lessons for the Fascists and for all those Italians who reveled in the imperialistic theories, methods and temporary results of Fascism. But on realizing these facts and on changing the Fascist policy of megalomania into a policy of good neighborliness and friendliness toward her neighbors depends first of all Italy's better future.

Knowing the sentiments of the Italians, I realize that it will not be easy for them to see the justice of these claims. The most crucial problem is that of Trieste.

If today, in the midst of a totalitarian war, we wish to speak about the future of the port of Trieste we must without equivocation or passion answer the question: Does Trieste

belong to Italy? The answer is "No."

Trieste belongs to its hinterland, to the immediate one, first, and then to all those remote regions of the Danube Valley to which the port of Trieste is the natural and best, if not the sole, outlet to the sea.

Blunders that were committed on the Eastern coast of the Adriatic after the first World War to indulge a caprice of Italian irredentism—or more exactly, of Italian imperialism—must be avoided in the future.

The evil economic consequences of the bargain struck with Italy at Versailles are well stated by one of the most distinguished American historians, Hendrick van Loon:

"As for Fiume and Trieste,

the natural outlets for Yugoslavia, the Old Men of Versailles gave these cities to Italy, although she really had no need for them as they would only compete with Venice, which aspired to regain its ancient and honorable position as mistress of the Adriatic. As a result, the grass now grows in the docks of Trieste and Fiume while Yugoslavia, as of old, must send its agricultural products by one of three routes. It may send them down the Danube to the Black Sea, which is about as practical as if New York should export its merchandise to London by way of Lake Erie and the St. Lawrence River. It may send them up the Danube to Vienna and from there through one of the mountain passes to Bremen, Hamburg or Rotterdam, which is also an exceedingly expensive procedure. Or it may send them by rail to Fiume, where the Italians, of course, do their best to ruin their Slavic competitors."

It seems that so far as Zara and Fiume are concerned now—after a quarter of a century of experience—even the Italians are beginning to admit that these cities must be returned to the regions to which they belong. And yet, although the problem of Trieste is not only fundamentally the same but even more urgent, because Trieste is much more important

as a port and its hinterland is much more vast and rich, the Italians and a large section of world opinion, still under the influence of Italian propaganda, look upon Trieste as an integral part of Italy.

The problem of Trieste, therefore, represents one of the most troublesome questions of European post-war reconstruction.

The future of Trieste concerns all Southern Slavs. Angelo Vivante, Italian socialist leader, in his book "Irredentismo adriatico" (Firenze 1912) wrote (p. 217): "Whatever the future political organization of the Southern Slavs may be, it is certain that they will oppose with all their forces a political separation of the Julian region from its hinterland. For it is this region that forms its nearest and most natural maritime outlet." Vivante's words are just as true today as they were thirty-three years ago.

(To be continued)

The Type of Information Servicemen Prefer in Their Mail

Food and mail have the most important effect upon the morale of troops, and in most cases, the soldier, the sailor and the marine will read his mail before he eats.

Men in the armed forces most of all like to receive letters from home telling them what their families are doing; next they like to hear news about their friends, especially those in the service, and then they like to read about general happenings in their home town.

The wrong kind of mail from home can definitely break down morale. Complaining letters, letters telling about people at home being "deprived" and "family troubles" distract a serviceman's attention from the very grim task of taking care of his own life.

Fighting men don't like "fan letters" written by strangers who happened to join a "Write a Fighter Club," either. Letters from a heroworshipping person who picks up his name from a schoolmate mean little to him.

These were the findings of a recent survey among men in the service at home and overseas made by the Office of War Information in cooperation with the Special Service Division of the Army Service forces.

Commenting on letters from home as morale builders for the troops, Maj. Gen. Lewis H. Brereton, commanding general of the American forces in the Middle East, said:

"Letters sometimes seem more important than ammunition." The fighting men—at all fronts—themselves were unanimous in saying that there was no substitute for mail as a morale builder. A soldier in Africa said:

"Everybody in our outfit was feeling low. Our mail came—and the next day was our second big battle. The mail made a lot of difference in the way the battle went. Everybody went into it feeling good . . . they had heard from home." A marine added this: "You go through your battles and you don't want to think about them, except maybe that you were lucky. You want to relax, just to relax some way. Then you hear mail is coming. You're on pins and needles until it arrives. When the sacks come, it doesn't seem as if you could wait while they sort the envelopes out . . ." And a sailor:

"When the tanker pulled alongside to give us oil, they brought sacks of mail for three months. The skipper declared that afternoon a holiday for everybody except those on necessary duty—for reading mail and answering it."

Office of War Information
Washington, D. C.

There is so much good in the worst of us,
And so much bad in the best of us,
That it hardly becomes any of us,

To talk about the rest of us.

—Edward Wallis Hoch

DOPISI

(Nadaljevanje s 3. strani)

bi se morala izpremeniti, ker je krivica za člane.

Člani in članice društva št. 116 ABZ so vabljeni, da se kar mogče polnoštevilo udeležijo prihodnje seje, ki se bo vrnila v nedeljo 18. julija. Na omenjeni seji bodo lahko glasovali in podpisali glasovnice, če so zato, da ostanejo pravila po prihodnje konvencije kot so sedaj, ali pa če so pripravljeni plačevati za 25 centov zvišane asesmente po 1. septembru.

Vsek lahko glasuje, kakor ga je volja. — Za društvo št. 116 ABZ:

Jurij Prević, tajnik.

Lerain, O. — Člani društva Sv. Alojzija, št. 6 ABZ, so nujno vabljeni, da se udeležijo prihodnje seje, ki se bo vrnila v nedeljo 18. julija ob običajnem času in v navadnih prostorih.

Na tej seji bodo imeli priliko glasovati o iniciativi, ki je zdaj na splošnem glasovanju, tisti člani, ki niso glasovali na zadnji seji. Ta iniciativa predvideva, da se dedičem padlih članov novovojakov plača smrtnina v polnem, obenem pa se v to svrbo naloži mesečna naklada 25 centov na vse člane in članice odraslega oddelka. Ta naklada bi ostala v veljavni ves čas vojne in šest mesecev potem. Vsak naj glasuje po svojem prepirjanju. Poznejsje prerekanje je brez pomena. Zdaj je čas, da vsak član izrazi svoje mnenje, in, kakor bo sklenila večina, takoj. Torej, pridite vse na sejo v nedeljo 18. julija. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 6 ABZ:

Ludwig Vidrick, tajnik.

McKinley, Minn. — Člani društva Sv. Franciška, št. 110 ABZ, so tem potom vladno vabljeni, da se udeležijo prihodnje seje, ki se bo vrnila v nedeljo 25. julija. Na omenjeni seji bomo glasovali o iniciativi iz glavnega urada, katera predvideva, da bi se dedičem padlih članov vojakov izplačala smrtnina v polnem. V primeru, da se članstvo z večino izjaví za iniciativo, bom po 1. septembru vse člane in članice odraslega oddelka plačevali po 25 centov več asesmenta na mesec.

Ta naklada bo v veljavni do konca vojne in šest mesecev potem. Iniciativa je torej tako važna in se tiče vsakega člana in članice. Glasovati se more sami na seji in julijsko sejo je zadnja za glasovanje. Torej, člani v članice, vsi, ki le morete, pridite na našo sejo v nedeljo 25. julija in glasujte po vašem prepirjanju. Seja se prične ob 10. uri dopoldne. Pözdrav in na svidenje! — Za društvo št. 110 ABZ:

John Yerasha, predsednik.

Girard, O. — Člani društva št. 108 ABZ so vabljeni, da se udeležijo prihodnje seje, ki se bo vrnila v nedeljo 18. julija in se bo pričela ob 2. uri popoldne. V Novi Dobi je bil priobčen iniciativni predlog iz glavnega urada, ki je tako važen za vsega člana in članico. O predlogu bomo na seji razpravljali in glasovali. Pridite na sejo vse člane in članice, da ne bo potem nepotrebna prerekanja.

Člani in članice društva št. 108 ABZ že zdaj plačujemo po 10 centov na mesec, to je \$1.20 na leto. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da vsak član in članica plača po en dolar v društveno blagajno (izvzeti so vojaki). To bo zneslo \$2.20 na leto; tako se ponavlja že več let. Ako bo sedaj predloženi iniciativni predlog sprejet, bomo plačevali še 25 centov več na mesec, kar bo zneslo \$3.00 na leto; prijetje moše prej omenjeno vsoto zračen, pa imamo \$5.20, kar nam bo treba na leto plačati poleg običajnega asesmenta. Zato naj vsak član dobro premisli, predno označi glasovnico in jo podpiše. Glasovati se more samo na redni seji in zadnja seja za to je v juliju.

Na seje prihaja le malo članov. Nekaj je res takih, ki bi lahko prišli, če bi hoteli, dosti pa jih je, ki iz enega ali druga vzroka ne morejo na sejo, in tem članom se godi krivica, ker ne morejo glasovati o takovih zadevah. V bodočih pravilih bi se moralno to izpremeniti, gamršč, da bi mogli glasovati tudi člani, ki morda iz važnih razlogov ne morejo na seje, plačevati pa morajo, kakor vse drugi.

(Dalej na 8. strani)

in 10 years with a healthy bonus of good interest! For every \$3 you lay aside for War Bonds pays back \$4!

So put at least 10 percent—not 6 percent or 7 percent or 8 percent, but 10 percent—of your pay to work killing Japs and Nazis—and making money for you at the same time! Sign up in the Pay-Roll Savings Plan today!

WHAT YOU SHOULD DO

If you are—

1. Already setting aside 10 percent of your pay for War Bonds through the Pay-Roll Savings Plan—boost that 10 percent if you can.
2. Working in a plant where the Plan is installed but haven't signed up yet—sign up tomorrow.
3. Working in a plant where the Pay-Roll Savings Plan hasn't been installed, talk to your union head, foreman, or plant manager—and see if it can't be installed right away. The local bank will be glad to help.
4. Unable to get in on the Pay-Roll Savings Plan for any reason, go to your local bank. They will be glad to help you start a plan of your own.

Janko N. Rogelj:

Janez Nedam

Rojak Janez Nedam živi v vsaki slovenski naselbini v Ameriki. Ponavadi je poročen z Mico Skopuh. Vrata njegove hiše so vedno zaprta. Ljubi in pozna le samega sebe. Prijateljev nima svojega naroda ne pozna, njegovega imena še ni zapisanega med darovalci in prispevatelji.

Janez Nedam je živ mladič, mrtva veja na drevesu slovenskega naroda v Ameriki. Njegove roke so koščene, a prsti teh rok so podobni grabljam. Na njegovih ustnicah so besede: Samo meni, moja mera še ni polna. Joka zelo rad, ker to je njegova odkupnina in vstopnila. Hodi počasi, desno roko drži vedno v žepu, kjer stiska preštete cente. Kadar mora platičati z rdečim centom, ga stiska toliko časa, da je Lincolnu vroče kot hudič v peklu. Če plačuje z niklom, takrat je še hujše. Obraca in stiska ga toliko časa, da Indijanec pokaže jezik, pa ga še ne izda. Obrenga na drugo stran ter ga še enkrat krčevito stisne, da pokaže jezik in vzdigne rep puklasti bufalo. Kadar daje denar, se mu roka vedno trese kot rep ptice tresorepk. Zato njegov denar pada na tla, da ga pobira in daje v svet.

Mica Skopuh nosi s seboj vedno veliko ročno torbico. Koder hodi, joka in prosi. Nič oblike, nima jedi in ne denarja. Vse zataji pred ljudmi, kar ima. Nikdo je ne upa vprašati za dar, denar ali uslugo. Nezaupljiva je tako, da ima denar v nogavicah, katere prenaša kot mačka mlade.

Tako živila med slovenskim narodom v Ameriki rojak Janez Nedam in rojakinja Mica Skopuh. Kadar slišita ali čita o vojnih bondih in znamkah, o darovih za Rdeči križ, o denarnih prispevkih za pomožno akcijo in za SANS, vijeta oči, migata z usesi, krčita prste in odpirala usta kot mladiči v gnezdu. To jima ne gre v glavo, zakaj dajejo drugi ljudje, ko njima tako manjka iz dneva v dan.

Nezaupljivost je vsakdanja vera obeh skopuhov. Nezaupljivost je glavni vzrok in izgovor, da ne izdasta rdečega centa za revne, trpeče in umirajoče brate in sestre v domovini. Na prreditvah pomožnih akcij ne vidite ne enega ne drugega. Če Janez zaide na tako prreditve, kritizira, ugvarja in dokazuje, da je vsaka pomoč brez vsakega pomena. Tam se napije na račun drugih, če mu je le dana prilika. Potem pa joka od same žalosti, ker so ljudje dali toliko denarja za pomožno neumnost.

S prreditve pride domov takšen Janez Nedam, prepit in razburjen. Črno kavo pije in aspirin jemlje. Vleže se v posteljo, spati ne more, pred očmi ima še vedno govornika, ki je poudarjal potrebo denarnih prispevkov za uboge in revne zemljane v zasluženi domovini. Z rokami odbija govornikove besede, godrnja in maši ušesa, toda vso to nič ne pomaga. Aha, saj ima še polno steklenico žganja v kleti. Zalije s šnopsom, da se mu zašibijo kolena in da zakljujejo srčni utrip v težki glavi. Pade na posteljo in zasnja ...

Doma je v Sloveniji. Svojo vas išče, stoječ na holmu, s katerega je bil tako lep razgled na hiše in gospodarska poslopja. Mane oči, da bi videl vsaj cerkveni zvonik, toda vse je zavito v dušček dim. Stopi v dolino, tja, kjer je stala zadnjia hiša v vasi, prva pod holmom. Ožgan in civilec pes se mu zapo-

di med noge in grize kot podivjan in krvaveč volk. Nasloni se na drevo in brea, toda se ne more otresti steklega psa. Pleza na drevo, pes skače za njim, toda posreči se mu doseči prvo vejo. Tam trenotno počije. Pa, o joj, kaj tam gleda. Mrtvo truplo visi raz veje, na kateri je kar znan in domač, tak je, kot je njegov brat, katerega slika visi v njegovih hiši. Strah ga prevzame, da odskoči z drevesa in drvi proti vasi. Izpotakne se, pade preko mrtvega trupla mlade žene. Vsa je razgaljena, a njegova desna roka oprijema njene prsi, oblite še s toplo, rdečo krvijo ... Njegova roka je krvava, vzdigne jo, od nje apklala še topla slovenska kri. Tako krčevit strah ga zagrabi, da mu okameni ista roka, ki ni še dala centa za umirajoče v domovini.

Izmucen se postavi na noge, pogleda obraz te mrtve mlade žene, v katerem je podoba tistega obraza, v katerem mu je pred leti mladostna ljubezen ponudila prvi poljub. To je menda hčer moje prve ljubice, mu pravi vrč pogled.

Mudi se mu naprek, v vas bi rad, toda vasi ni, le duh po pogorišču mu sili v nos in usta. Pred njim se iz dima pokaže grozna in neverjetna slika njegove domače vasi: Razrušeno zidovje, polomljeno in ožgan drevje, groblja za grobljo se vrsti, kjer je včasih stale zidana kmetija. Diši po pečenem mesu, in tako ne diši meso domačih živali. Nekaj drugega mora to biti. Res se ni motil. Saj res. Tam v bližini so človeške kosti, katere ni uničil ogenj, katerega so podtaknili okupatorji, Nemci in Italijani.

Proti žuborečemu potoku gre rojak Janez Nedam, da si izmije tisto toplo slovensko kri, ki se je pričela ohajati na njegovi desni roki.

Toda čudo prečudno. Kri se ne da izmiti, ampak sili v male kožne luknjice. Kar čuti, da se kri mlade žene hoče združiti z njegovim krvijo, katero čudežno poživila v njegovi desni roki, da ni več okorna in neravna, ampak čuti silno in sigurno pomlajeno moč, da bi z vsakim zamahom uničil in strl sovraga pred seboj.

Še več. Polagoma začuti prelivajočo topoto okoli srca, ki tako nežno in božajoče obliva mišičevje razširjenih prsi, kot bi dihal zrak iz mladega smrečja, na katerega sije toplo pomladansko sonce, kot bi dihal čisti in opojni ozon. Ta čudoftorna sila se mu razlije po vsem telesu, da so njegova kolena močna in trdna kot steber iz najtržega kamna.

Tako stoji velikan Janez Nedam pri žuborečemu potoku, sam, nepoznan, poleg mrtve vasi njegovega rojstva. Njegova desna roka je čista, kri je izginila in našla pot do utripajočega srca.

Takrat pa stopi pred njega otrok, katerega obraz je bil podoben starcu. Trpljenje, groza in smrt so šli preko njegovega obraza. Začudeno pogleda Janeza Nedama in pravi:

"Od doma sem šel danes zjutraj ter sem se zgubil v gozdu. Grmelo in pokalo je ves dan, da nisem upal domov. Sedaj bi rad domov, toda naše vasi ne morem več najti. Pomagajte mi, lačem sem, noge me bolijo, oči me pečejo od dima, k materi bi rad, očeta pogrešam, sestrice in bratce bi rad, vse sem izgubil, ... v mojo vas me peljite."

Tedaj pa se je odkrilo spoznanje v Janezovi pameti, da se je sklonil proti otroku, ki mu je bil podoben kakor njegov lastni sin. Tedaj je še le videl, da je otrok stal samo na eni nogi, a drugo je privzdigoval, ker je bil v nji velik črni trn.

Fantek je sedel na beli vodni kamen in ponudil nogu s črnim trnom v podplatlu. In Janez je čutil in spoznal njegovo pravno. Izdril mu je dolgi črni trn. In kaj se je zopet pripe-

tilo. Rdeča, skoro črna kri je udarila iz rane zopet na desno roko Janeza Nedama. Kri, stopa, tekota, sveža in živa slovenska kri, ki je iskala njega, skopuhu iz Amerike. To je pravista kri, sorodna kri mlade žene, ki je bila hčer njegove prve ljubice, kateri je obljudil pred svojim odhodom v Ameriko, da ji bo pomagal z denarjem, da pride za njim v Ameriko, da jiporoči in ji ostane zvest do smrti.

"Oče, z vami grem, v tisto vas, kjer ste vi doma."

Tedaj pa je Janez Nedam začutil brezmejno bolest malega fantiča. Zagorelo je v njem brezobrežno hrepnenje, da bi pomagal osamelim sirotom.

"V Ameriku bova šla, tam sem jaz doma."

Otrok ga je pogledal s proščim pogledom, nasmejal bi se rad, toda lačna usta se niso mogla smerjati. Vodo je pomčil razboleto nogo ter rekpelko zobe: "V Ameriko?"

Potem pa je gledal velikana Janeza Nedama z velikimi, napol ugaslimi očmi, iz katerih je dresela solza za solzo.

Takrat pa je govoril otrok, kakor starec, ki je že vse slišal o daljni obljudjeni deželi, kar mu je priporovedala njegova starata mati, ki ni nikoli videla obljudljene dežele. Govoril je takole:

"Vi niste oče, vŕ ste tisti lepi stric iz Amerike, ki ste pozabili na staro mamo, ki je prejokala noči za vami ter umrla oni dan, ker je zmanjkalo kruha in zdravja. Vi ste tisti stric, ki ste pozabili tudi svojo domovino, prelepo Slovenijo; stric, z vami ne grem, ker ste zatajili svojo lastno kri; vi ste kakor črni trn, katerega ste izdrli iz moje noge. Če so vši naši strici v Ameriki tako trdorsčni, tako krutti in nečloveški, potem naj pogori shehera vas v Slovenijoi, naj izgine naš rod, kajti narod, ki nima sočutja in usmiljenja v srečih svojih bogatih ameriških stricov, mu ni osojeno več živeti, naj gre v grobove, da ga zemlja pokrije. Kri ni voda! In, če imate v Ameriki vodo mesto krvi, kakor jo je imel lepi stric, ki je pljunil na prvo ljubezen moje stare matere, potem bomo mi umrli, a vašo vodo bo posušilo skopu ameriško bogastvo. Kri naše kri pa bo živel v spominu usmiljenih sreč in sorodnih duš. Zbogom, stric, jaz pa si poščem mojo vas na pogorišču, grobljah in grobovih naših iskrenih očetov in mater, ki so ljubili to z žulji obdelano slovensko zemljo, katero so napojili s svojo ljubečjo v toplo krvjo, da jim bo lahka, krotka in hladna v poslednjem smrtnem spanju. Na tej, s krvjo oprani zemlji pa bo rastel nov slovenski rod, ki bo imel kristalno čisto slovensko kri, katero bo poštena in domača zemlja tako priklenila na sebe, da ne bo potreba mladim sinovom in hčeram zato potovati v obljudljeno delo za združenje. Pomnimo, da v slogi je moč. Ne pozabimo tudi, da živimo v izrednih vojnih razmerah in da zmaga za zavezne namora biti prva, ta zmagata pa bo stala mnogo denarja ter bomo morali v dotično svrhu prispevati vsi. Bratski pozdrav!"

S šepajočim korakom je stopil otrok proti pogorišču rodne slovenske vasi, da si vtisne v spomin nepopisno tragedijo krvaveče in požgane Slovenije.

Velikan Janez Nedam bi rad stopil za njim, toda desna roka je zopet trda in okorna, kolena se mu šibijo, v ušesih mu moči, lačem sem, noge me bolijo, oči me pečejo od dima, k materi bi rad, očeta pogrešam, sestrice in bratce bi rad, vse sem izgubil, ... v mojo vas me peljite."

Tedaj pa se je odkrilo spoznanje v Janezovi pameti, da se je sklonil proti otroku, ki mu je bil podoben kakor njegov lastni sin. Tedaj je še le videl, da je otrok stal samo na eni nogi, a drugo je privzdigoval, ker je bil v nji velik črni trn.

Fantek je sedel na beli vodni kamen in ponudil nogu s črnim trnom v podplatlu. In Janez je čutil in spoznal njegovo pravno.

Izdril mu je dolgi črni trn.

In kaj se je zopet pripe-

toki ledic ga nekaj ščiplje, a pred njim so odigrane sanje iz domovine.

Zena Mica Skopuh pripravlja zajtrk v kuhinji. V kuhinjo stopi kot skesan gršček, manje zaspene oči in pravi:

"Tega je dovolj, Mica, tisti denar, ki ga imava v nogavicah, naj gre za vojne bonde, nekaj za Rdeči križ, a pozabite ne smerja tudi na naše ljudi v domovini, za katere se danes briha JPOSS in SANS."

Mica ga je pogledala ter vprašala:

"Janez, ali si še pigan, ko tako govorиш?"

"Nič pigan, Mica, ampak tako se mi je sanjalo, da bo kar tako prav, kakor sem ti rekел," resno priporoveduje mož ter končno dostavi: "V sanjah sem bil v Sloveniji, in kaj se mi je sanjalo, ti bom že povedal, in potem boš tudi ti rekla, da imam pošteno prav. Je že čas, da se več ne pišem Janez Nedam, ti pa še manj Mica Skopuh."

In tako se je zgodilo, da danes oba podpirata naše pomožne akcije. Da bi imela mnogo posnemalcov.

DOPISI

(Nadaljevanje s 7. str.)

Ako bo predloženi iniciativni predlog sprejet, bomo plačevali po 25 centov več na mesec. Vprašanje pa je, če bo to zastonje, ker nihče ne ve, kdaj bo.

Veselica, katero so bila priredila tukajšnja društva skupno 22. maja, se je dobro obnesla. Čisti preostanek veselice izkazuje vsoto \$281.35. Na zadnji zastonji zastopnik skupnih društev je bilo sklenjeno, da se odpoljje na pristojno mesto \$265.00, ostalih \$16.35 pa se zastonu tu obdrži. Morda se še kaj naberet v svrhu ali se predredi kaša veselica in se bo delati na rokah skupno odposlat.

Iz Barbortona piše brat John Ujčič in priporoča, da bi se vrsilo zborovanje federacije v avgustu, da se začnemo pripravljati na konvencijo. To bi bilo dobro, toda kje naj dobiti razloga, da bi se zastopniki društev je bilo sklenjeno, da se odpoljje na pristojno mesto \$265.00, ostalih \$16.35 pa se zastonu tu obdrži. Morda se še kaj naberet v svrhu ali se predredi kaša veselica in se bo delati na rokah skupno odposlat.

Za društvo Sv. Alojzija št. 36 ABZ:

Ob enem tudi opozarjam nekatere člane našega društva, da bi bili malo bolj točni s plačevanjem mesečnih asesmentov. Prepozno plačan asesment povzroča več dela, več skakanja od hiše do hiše in končno začasni vso korespondenco, namenjeno v glavnem urad. Torej, prosim vas, bodite malo bolj točni, za kar vam bom zelo hvalezen.

Naj še omenim, da se bo dne 18. julija, to je v nedeljo po poldnevi, vršila se podružnice SANS-a št. 28 v dvorani društva Sv. Alojzija. Torej, katerega kaj zanima ali ima kakšni zastopniki skupnih društev je bilo sklenjeno, da se odpoljje na pristojno mesto \$265.00, ostalih \$16.35 pa se zastonu tu obdrži. Morda se še kaj naberet v svrhu ali se predredi kaša veselica in se bo delati na rokah skupno odposlat.

Naj še omenim, da se bo dne 18. julija, to je v nedeljo po poldnevi, vršila se podružnice SANS-a št. 28 v dvorani društva Sv. Alojzija. Torej, katerega kaj zanima ali ima kakšni zastopniki skupnih društev je bilo sklenjeno, da se odpoljje na pristojno mesto \$265.00, ostalih \$16.35 pa se zastonu tu obdrži. Morda se še kaj naberet v svrhu ali se predredi kaša veselica in se bo delati na rokah skupno odposlat.

Ob enem tudi opozarjam nekatere člane našega društva, da bi bili malo bolj točni s plačevanjem mesečnih asesmentov. Prepozno plačan asesment povzroča več dela, več skakanja od hiše do hiše in končno začasni vso korespondenco, namenjeno v glavnem urad. Torej, prosim vas, bodite malo bolj točni, za kar vam bom zelo hvalezen.

Naj še omenim, da se bo dne 18. julija, to je v nedeljo po poldnevi, vršila se podružnice SANS-a št. 28 v dvorani društva Sv. Alojzija. Torej, katerega kaj zanima ali ima kakšni zastopniki skupnih društev je bilo sklenjeno, da se odpoljje na pristojno mesto \$265.00, ostalih \$16.35 pa se zastonu tu obdrži. Morda se še kaj naberet v svrhu ali se predredi kaša veselica in se bo delati na rokah skupno odposlat.

Naj še omenim, da se bo dne 18. julija, to je v nedeljo po poldnevi, vršila se podružnice SANS-a št. 28 v dvorani društva Sv. Alojzija. Torej, katerega kaj zanima ali ima kakšni zastopniki skupnih društev je bilo sklenjeno, da se odpoljje na pristojno mesto \$265.00, ostalih \$16.35 pa se zastonu tu obdrži. Morda se še kaj naberet v svrhu ali se predredi kaša veselica in se bo delati na rokah skupno odposlat.

Naj še omenim, da se bo dne 18. julija, to je v nedeljo po poldnevi, vršila se podružnice SANS-a št. 28 v dvorani društva Sv. Alojzija. Torej, katerega kaj zanima ali ima kakšni zastopniki skupnih društev je bilo sklenjeno, da se odpoljje na pristojno mesto \$265.00, ostalih \$16.35 pa se zastonu